

ບົດລາຍງານປະຈຳປີ 2019

ເນື້ອໃນ

	ໜ້າ
ຂໍ້​ມູນ​ຂອງ ບໍລິສັດ	2 - 4
ຄວາມ​ສ່ຽງ	4 - 11
ທຸລະກິດ​ໃນ​ປະຈຸ​ບັນ	12 - 14
ຜົນ​ການ​ເງິນ ແລະ ການ​ດຳ​ເນີນ​ງານ	14 - 27

ບໍລິສັດ ລາວ ອາຊຽນ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ມະຫາຊົນ

1. ບໍລິສັດ ອອກຈຳໜ່າຍຮຸ້ນ

1.1 ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງບໍລິສັດ

ຜູ້ສະເໜີອອກຈຳໜ່າຍ	:	ບໍລິສັດ ລາວ ອາຊຽນ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ມະຫາຊົນ
ປະເພດທຸລະກິດ	:	ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອປະເພດສັງຫາລິມະຊັບ
ສັນຍາລັກ	:	ລອຊ
ສຳນັກງານໃຫຍ່	:	ບ້ານ ໂພນສິນວນ, ເມືອງ ສີສັດຕະນາກ, ແຂວງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ , ສປປ ລາວ.
ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ	:	0222/ຈທວ
ເລກປະຈຳຕົວຜູ້ເສຍອາກອນ	:	534675249-9-00
ອີເມວ	:	info@lalco.la
ເວັບໄຊ	:	www.lalco.la
ໂທລະສັບ	:	(856) 21 255 557, (856) 30 505 6685

1.2 ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງບໍລິສັດ

ບໍລິສັດ ລາວ ອາຊຽນ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ມະຫາຊົນ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ: "ບໍລິສັດ") ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 05 ກຸມພາ 2015 ໃນ ຮູບແບບ ບໍລິສັດຈຳກັດ ໃບທະບຽນເລກທີ 081/ຈທວ, ດ້ວຍທຶນຈິດທະບຽນ 8.040.000.000 (ແປດຕື້ສີ່ສິບລ້ານ) ກີບ ແບ່ງເປັນ 100 (ໜຶ່ງຮ້ອຍ) ຮຸ້ນ, ມີມູນຄ່າກຳນົດຮຸ້ນລະ 80.400.000 (ແປດສິບລ້ານສີ່ແສນ) ກີບ. ໂດຍມີຜູ້ຖືຮຸ້ນຄື: ບໍລິສັດ ບີບີເອທ໌ດີ ຈຳກັດ ຖືຮຸ້ນ 80 (ແປດສິບ) ຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 80 (ແປດສິບ) ສ່ວນຮ້ອຍ ມີມູນຄ່າ 6.432.000.000 (ຫົກຕື້ ສີ່ຮ້ອຍສາມສິບສອງ ລ້ານ) ກີບ, ທ່ານ ສິມສຸກ ພິມພະຈັນ ຖືຮຸ້ນ 10 (ສິບ) ຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 10 (ສິບ) ສ່ວນຮ້ອຍ ມີມູນຄ່າ 804.000.000 (ແປດຮ້ອຍສີ່ ລ້ານ) ກີບ ແລະ ບໍລິສັດ ໂອກີຊາກະ ຈຳກັດຜູ້ດຽວ ຖືຮຸ້ນ 10 (ສິບ) ຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 10 (ສິບ) ສ່ວນຮ້ອຍ ມີມູນຄ່າ 804.000.000 (ແປດຮ້ອຍສີ່ລ້ານ) ກີບ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ບໍລິສັດໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ເພີ່ມທຶນຈິດທະບຽນຂຶ້ນເປັນ 24.120.000.000 (ຊາວສີ່ຕື້ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວລ້ານ) ກີບ ໂດຍມີການເພີ່ມທຶນ ຈາກການຫັນປ່ຽນເງິນກູ່ຍີມຂອງ Bluebird Co.,Ltd ຈຳນວນ 16.080.000.000 (ສິບຫົກຕື້ແປດສິບລ້ານ) ກີບ ໃນປີ 2015 ແລະ ແບ່ງເປັນ 300 (ສາມຮ້ອຍ) ຮຸ້ນ ພ້ອມນັ້ນບໍລິສັດ ຍັງໄດ້ມີ ການປ່ຽນແປງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ໂດຍອີງຕາມໃບທະບຽນວິສາຫະກິດເລກທີ 728/ຈທວ, ລົງວັນທີ 13 ຕຸລາ 2015 ໂດຍມີຜູ້ຖືຮຸ້ນຄື: ບໍລິສັດ ລາລໂກ ໂຮນດິ້ງສ໌ ພິທີອີ ຈຳກັດ ຖືຮຸ້ນ 290 (ສອງຮ້ອຍເກົ້າສິບ) ຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 96,67 (ເກົ້າສິບຫົກຈຸດຫົກສິບເຈັດ) ສ່ວນຮ້ອຍ ມີ ມູນຄ່າ 23.316.000.000 (ຊາວສາມຕື້ສາມຮ້ອຍສິບຫົກລ້ານ) ກີບ ແລະ ບໍລິສັດ ໂອ ອິນເຕີເນຊັນແນລ ຈຳກັດ ຖືຮຸ້ນ 10 (ສິບ) ຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 3,33 (ສາມຈຸດສາມສິບສາມ) ສ່ວນຮ້ອຍ ມີມູນຄ່າ 804.000.000 (ແປດຮ້ອຍສີ່ລ້ານ) ກີບ ຊຶ່ງທັງສອງບໍລິສັດ ລ້ວນ ແຕ່ມີປະສິບການໃນການບໍລິຫານ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດມາເປັນເວລາຫຼາຍປີ.

ທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອ (Leasing) ໃນ ສປປ ລາວ ເປັນທຸລະກິດທີ່ກຳລັງຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວໃນປະຈຸບັນ, ຊຶ່ງເປັນ ທຸລະກິດທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂດຍກົມຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ

ລາວ. ໃນປະຈຸບັນມີບໍລິສັດເຊົ່າສິນເຊື້ອທີ່ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເປີດໃຫ້ບໍລິການແລ້ວ ລວມມີຈຳນວນ 29 ບໍລິສັດ ຈາກສະຖິຕິການອອກໃບອະນຸຍາດບໍລິສັດເຊົ່າສິນເຊື້ອປະຈຳເດືອນ ທັນວາ ປີ 2018, ກົມຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ບໍລິສັດ ລາວ ອາຊຽນ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ມະຫາຊົນ ດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອປະເພດສັງຫາລິມະຊັບ, ໂດຍບໍລິສັດຈະເນັ້ນການບໍລິການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ລົດຍີ່ປຸ່ນຄື:

- ລົດໃຫຍ່ໄດ້ແກ່ລົດກະບະ ແລະ ລົດເກັງຍີ່ຫໍ້ ໂຕໂຍຕ້າ(TOYOTA), ອິສຸຊຸ (ISUZU), ຮອນດ້າ(HONDA), ຊຸຊຸກິ (SUZUKI), ນິດສັນ (NISSAN), ມາສດາ (Mazda) ແລະ ລົດໃຫຍ່ຍີ່ຫໍ້ອື່ນໆ.
- ລົດຈັກໄດ້ແກ່ຍີ່ຫໍ້ ຮອນດ້າ (HONDA), ຊຸຊຸກິ (SUZUKI), ຢາມາຮ້າ (YAMAHA) ແລະ ລົດຈັກຍີ່ຫໍ້ອື່ນໆ.

ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນການບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດ ແມ່ນມີສາມປະເພດຄື: ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ມືໜຶ່ງ, ລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ມືສອງ ແລະ ບໍລິສັດຍັງມີການບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຄືນໃໝ່ (Refinance) ລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່.

ການບໍລິການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອຄືນໃໝ່ (Refinance) ບໍລິສັດຈະເນັ້ນໃສ່ລູກຄ້າທີ່ມີປະຫວັດການຊຳລະທີ່ດີ ສ່ວນຫຼາຍຈະເປັນກຸ່ມລູກຄ້າເກົ່າທີ່ເຄີຍໃຊ້ບໍລິການນຳບໍລິສັດຜ່ານມາແລ້ວ, ສຳລັບລູກຄ້າທີ່ບໍ່ເຄີຍໃຊ້ບໍລິການນຳບໍລິສັດມາກ່ອນ ບໍລິສັດໄດ້ມີການກວດປະຫວັດລະອຽດ, ສອບຖາມນາຍບ້ານ ແລະ ກວດສອບໃນລະບົບຂໍ້ມູນການໃຫ້ສິນເຊື້ອ ຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນວ່າລູກຄ້າເຫຼົ່ານີ້ຈະມີຄວາມສາມາດໃນການຊຳລະຄືນ.

ບໍລິສັດ ໄດ້ເລັ່ງເຫັນທ່າແຮງໃນຂະແໜງການເຊົ່າສິນເຊື້ອໃນ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ, ດັ່ງນັ້ນ ໃນປີ 2014 ຈຶ່ງໄດ້ມີການເຂົ້າມາສຳຫຼວດ ແລະ ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອ, ຜ່ານການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນເຫັນວ່າລູກຄ້າຍັງມີຂອບເຂດຈຳກັດໃນການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອຊື້ພາຫະນະມາໃຊ້ໃນຄອບຄົວ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດ. ເມື່ອເຫັນໄດ້ທ່າແຮງດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ຂໍສ້າງຕັ້ງ ແລະ ອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດໃນທ້າຍປີ 2014 ເປັນຕົ້ນມາ. ນະໂຍບາຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດ ຜູ້ບໍລິຫານໄດ້ວາງເປົ້າໝາຍທີ່ຈະເປັນໜຶ່ງໃນຜູ້ນຳດ້ານການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອ ລົດໃຫຍ່ ແລະ ລົດຈັກ ໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳເຊົ່າສິນເຊື້ອ, ບໍລິສັດ ໄດ້ຖືເອົາລູກຄ້າເປັນໃຈກາງໃນການໃຫ້ບໍລິການ ດ້ວຍການວາງຍຸດທະສາດການບໍລິການທີ່ໄດ້ຄຸ້ນນະພາບດັ່ງຄຳຂວັນຂອງບໍລິສັດທີ່ວ່າ “ລາວ ອາຊຽນ ບໍລິການດ້ວຍໃຈ ສະດວກວ່ອງໄວ ວົງເງິນສູງ”.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດໃນປີ 2015 ເປັນຕົ້ນມາ ບໍລິສັດກໍ່ໄດ້ດຳເນີນທຸລະກິດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອກຳນົດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການຂອງບໍລິສັດ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງລູກຄ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂອບເຂດໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ຈາກຜົນການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດໃນສາມປີທີ່ຜ່ານມາ ມີກຳໄລເພີ່ມຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດຈາກການຂາດທຶນ 17 (ສິບເຈັດຕື້) ກີບ ໃນປີ 2015 ແລະ ກຳໄລ 88 (ເຈັດສິບເອັດຕື້) ກີບ ໃນປີ 2019 ພ້ອມນັ້ນ, ບໍລິສັດ ຍັງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃນການຂະຫຍາຍສາຂາໄປຍັງແຂວງຕ່າງໆຄື: ຫຼວງພະບາງ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ ໃນເດືອນພຶດສະພາ ປີ 2018

ນະໂຍບາຍໃນການເຂົ້າເຖິງລູກຄ້າ ບໍລິສັດຈະເນັ້ນໃສ່ການສື່ສານແບບໃຫ້ຂໍ້ມູນໂດຍກົງທາງໂທລະສັບ (Direct call sales) ແລະ ໂຄສະນາຜ່ານສື່ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການໂຄສະນາທາງໜັງສືພິມ, ໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ, ເວັບໄຊ ຂອງບໍລິສັດ, Facebook ແລະ ສື່ສັງຄົມອອນລາຍອື່ນໆ. ນອກຈາກການໂຄສະນາທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ບໍລິສັດຍັງໄດ້ເປີດບຸກໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າຕາມຕະຫຼາດ, ງານຕະຫຼາດນັດ ແລະ ສະຖານທີ່ຊຸມຊົນທີ່ເຫັນວ່າ ເໝາະສົມ.

ບໍລິສັດ ໄດ້ຫັນປ່ຽນຮູບແບບເປັນ ບໍລິສັດ ມະຫາຊົນ ໃນວັນທີ 19 ກຸມພາ 2019 ໂດຍມີທຶນຈົດທະບຽນ 24.120.000.000 (ຊາວສີ່ຕື້ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວລ້ານ) ກີບ ຊຶ່ງດຳເນີນທຸລະກິດການໃຫ້ບໍລິການ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ (ສັງຫາລິມະຊັບ) ພາຍໃຕ້

ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ (ຊຶ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ເອີ້ນວ່າ “ວັນທີປ່ຽນຮຸບແບບບໍລິສັດ”) ໂດຍມີຜູ້ຖືຮຸ້ນຈາກ ບໍລິສັດ ລາວໂກ ໂຮນດິ້ງສ໌ ມີທິອີ ຈຳກັດ ຈຳນວນ 23.316.000.000 (ຊາວສາມຕື້ສາມຮ້ອຍສິບຫົກລ້ານ) ກົບ ເທົ່າກັບ 96,663760 (ເກົ້າສິບຫົກຈຸດຫົກຫົກ ສາມເຈັດຫົກສູນ) ສ່ວນຮ້ອຍ ຊຶ່ງເປັນບໍລິສັດຈາກປະເທດສິງກະໂປ, ບໍລິສັດ ໂອ ອິນເຕີເນຊັນແນລ ຈຳກັດ ເປັນບໍລິສັດຈາກປະເທດ ເກາະເຄແມນ ຖືຮຸ້ນຈຳນວນ 803.300.000 (ແປດຮ້ອຍສາມລ້ານສາມແສນ) ກົບ ເທົ່າກັບ 3,333300 (ສາມຈຸດສາມສາມສາມ ສາມສູນສູນ)ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍຢ່ອຍ 7 ທ່ານ ຖືຮຸ້ນຈຳນວນ 700.000 (ເຈັດແສນ) ກົບ ເທົ່າກັບ 0,0029400 (ສູນ ຈຸດສູນສູນສອງເກົ້າສີ່ສູນສູນ) ສ່ວນຮ້ອຍ.

ນັບແຕ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຈົນເຖິງປະຈຸບັນ ບໍລິສັດໄດ້ມີເພີ່ມທຶນ ຈົດທະບຽນ 1 ຄັ້ງ. ໃນມື້ສ້າງຕັ້ງວັນທີ 05 ກຸມພາ 2015 ບໍລິສັດມີທຶນຈົດທະບຽນ 8.040.000.000 (ແປດຕື້ສີ່ສິບລ້ານ) ກົບ ຕໍ່ມາໃນວັນທີ 13 ຕຸລາ 2015 ບໍລິສັດ ໄດ້ເພີ່ມທຶນຈົດ ທະບຽນຂຶ້ນເປັນ 24.120.000.000 (ຊາວສີ່ຕື້ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວລ້ານ) ກົບ, ປະຈຸບັນບໍລິສັດສາມາດຂະຫຍາຍສາຂາໄດ້ເຈັດແຂວງ ຊຶ່ງ ໄດ້ມີການຂໍອະນຸຍາດໃນການຂະຫຍາຍສາຂາສອງຄັ້ງ, ຄັ້ງທຳອິດໃນວັນທີ 21 ພຶດສະພາ 2018 ບໍລິສັດ ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຂະຫຍາຍ ສາຂາ ຈາກກົມຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ກົມທະບຽນວິສາຫະກິດ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ໄດ້ ສາມ ແຂວງຄື: ຫຼວງພະບາງ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ

ມາຮອດວັນທີ 17 ທັນວາ 2018, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດເລກທີ 1191/ຈທວ ບໍລິສັດໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສາມາດ ຂະຫຍາຍໄດ້ຕື່ມ ສີ່ ແຂວງຄື: ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ສາລະວັນ.

2. ປັດໃຈຄວາມສຽງ.

ການລົງທຶນໃນທຸລະກິດໃດໜຶ່ງອາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສຽງໄດ້. ກ່ອນຈະຕັດສິນໃຈລົງທຶນ ໂດຍພິຈາລະນາຄວາມສຽງ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້, ຜູ້ລົງທຶນຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຢ່າງຮອບຄອບກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທັງໝົດໃນໜັງສືຊວນຊື່ສະບັບນີ້. ໝວດຕໍ່ໄປນີ້ ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄວາມສຽງຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ ສາມາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ບໍລິສັດ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງ ການລົງທຶນໃນບໍລິສັດ. ເຖິງແມ່ນວ່າ, ບໍລິສັດໄດ້ພະຍາຍາມພິຈາລະນາຄືນບັນຫາ ຄວາມສຽງທີ່ສຳຄັນທັງໝົດ, ແຕ່ກໍ່ຍັງອາດຈະມີ ຄວາມສຽງອື່ນໆ ຊຶ່ງບໍລິສັດບໍ່ໄດ້ຄາດຄິດ, ຄວາມສຽງເພີ່ມເຕີມອື່ນໆທີ່ທາງບໍລິສັດບໍ່ອາດຮັບຮູ້ໄດ້ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຄວາມສຽງອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ສຳຄັນ ຊຶ່ງອາດຈະຍັງມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ, ເງື່ອນໄຂທາງການເງິນ, ຜົນຂອງການດຳເນີນງານ ແລະ ການ ຄາດຄະເນຂອງບໍລິສັດ. ໜັງສືຊວນຊື່ສະບັບນີ້ຍັງໄດ້ມີການຄາດຄະເນການດຳເນີນທຸລະກິດໃນຕໍ່ໜ້າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສຽງ ແລະ ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນອື່ນໆ. ຜົນໄດ້ຮັບຕົວຈິງຂອງບໍລິສັດ ອາດແຕກຕ່າງຢ່າງສິ້ນເຊີງຈາກແຜນ ຍ້ອນຄວາມສຽງເຫຼົ່ານັ້ນ. ຈາກການ ອະທິບາຍ ການຄາດຄະເນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດໃນຕໍ່ໜ້າອັນເປັນຜົນຈາກບາງປັດໄຈ ລວມທັງບັນດາຄວາມສຽງທີ່ບໍລິສັດພວກ ເຮົາອາດຈະປະເຊີນໜ້າຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆໃນໜັງສືຊວນຊື່ສະບັບນີ້.

ສປປ ລາວ ອາດຈະຖືວ່າຍັງເປັນ “ຕະຫຼາດບຸກເບີກ (Frontier Market)” ແລະ ການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບທີ່ສ້າງຕັ້ງ ຂຶ້ນໃໝ່ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມສຽງ ຊຶ່ງບໍ່ມີຢູ່ໃນ “ຕະຫຼາດເກີດໃໝ່ (Emerging Market)”. ດັ່ງນັ້ນ, ນອກຈາກບັນຫາທີ່ ພົວພັນກັບບໍລິສັດ (ຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິຫານ ແລະ ຊັບສິນ, ການສ້າງກະແສເງິນສົດ, ສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນ, ລະບຽບການ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອື່ນໆ), ຜູ້ລົງທຶນຍັງຈະຕ້ອງ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງລະມັດລະວັງ ຕໍ່ບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບຕະຫຼາດຫຼັກຊັບໃໝ່ເຊັ່ນ: ລະບຽບການ, ອາກອນ, ສະພາບຄ່ອງ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທຸລະກຳການຊື້-ຂາຍ.

ນອກຈາກຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນໜັງສືຊວນຊື່ສະບັບນີ້ແລ້ວ ຜູ້ລົງທຶນຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບບັນດາຄວາມ ສຽງທີ່ອະທິບາຍຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ກ່ອນທີ່ຈະຕັດສິນໃຈລົງທຶນ. ຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນການອະທິບາຍຄວາມສຽງທີ່ສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ສາມາດມີຜົນ

ກະທົບຕໍ່ບໍລິສັດ ແລະ ມູນຄ່າຂອງການລົງທຶນໃນບໍລິສັດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍ່ອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງອື່ນໆອີກ ຊຶ່ງບໍລິສັດອາດຈະຮູ້ ຫຼື ອາດຈະເປັນຄວາມສ່ຽງທີ່ບໍລິສັດຖືວ່າບໍ່ສໍາຄັນໃນປະຈຸບັນ ຊຶ່ງອາດມີຜົນກະທົບທາງລົບຄືກັນ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນອາດຈະສູນເສຍທຶນຂອງ ຕົນສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດກໍ່ເປັນໄດ້.

ບັນດາປັດໄຈຄວາມສ່ຽງຫຼັກໆ ໃນການລົງທຶນໃນຮຸ້ນສາມັນຂອງບໍລິສັດ ແມ່ນໄດ້ຖືກສັງລວມໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

2.1 ຄວາມສ່ຽງດ້ານມະຫາພາກ

2.1.1 ຄວາມສ່ຽງຈາກເສດຖະກິດມະຫາພາກ

ທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອມີການແຂ່ງຂັນທີ່ຮຸນແຮງຈາກຜູ້ປະກອບການລາຍໃຫມ່, ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍເປັນບໍລິສັດໃນກຸ່ມສະຖາບັນ ການເງິນທີ່ມີຄວາມໄດ້ປຽບຈາກຕົ້ນທຶນທາງການເງິນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ມີຖານເງິນທຶນຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ຕ້ອງການເຂົ້າມາໃນອຸດສາຫະກຳ ດັ່ງກ່າວເນື່ອງຈາກວ່າມີອັດຕາຜົນຕອບແທນທີ່ສູງເຊັ່ນ: ບັນດາທະນາຄານທຸລະກິດ, ບໍລິສັດໃນເຄືອທະນາຄານ, ບໍລິສັດເຊົ່າສິນເຊື້ອ, ປະກອບກັບບັນດາທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອທະບຽນລົດ. ຊຶ່ງທຸລະກິດດັ່ງກ່າວ, ເປັນທຸລະກິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງມີການລົງ-ທຶນໃນເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນສໍາລັບການດໍາເນີນງານຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະກອບການລາຍໃຫມ່ເຂົ້າມາໃນອຸດສາຫະກຳນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ນອກຈາກການແຂ່ງຂັນຈາກບັນດາຜູ້ປະກອບການລາຍ ໃຫມ່ແລ້ວ, ຍັງມີການແຂ່ງຂັນຈາກຜູ້ປະກອບການລາຍເກົ່າທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ ກົນລະຍຸດທາງການຕະຫຼາດເຊັ່ນ: ການໃຫ້ວົງເງິນທີ່ສູງຂຶ້ນ, ຂະຫຍາຍເວລາຜ່ອນຊໍາລະ ແລະ ໃຫ້ອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າເພື່ອດຶງດູດລູກ ຄ້າໃຫ້ມາໃຊ້ບໍລິການ.

ປັດໃຈໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອກໍ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນກັບການມີແຫຼ່ງເງິນທຶນພຽງພໍ ພຽງຢ່າງດຽວ ຊຶ່ງຈາກການທີ່ ບໍລິສັດມີບັນດາຜູ້ບໍລິຫານທີ່ມີປະສົບການໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດດ້ານການໃຫ້ເຊົ່າສິນ ເຊື້ອທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ ບໍລິສັດຮູ້ຈັກກັບກຸ່ມລູກຄ້າເປົ້າໝາຍເປັນຢ່າງດີ, ມີການບໍລິການທີ່ເຂົ້າ ເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ, ມີສາຂາ ແລະ ການໃຫ້ ບໍລິການໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດຫຼາຍແຫ່ງ, ມີການໃຫ້ບໍລິການ ທີ່ວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດຖິພາບລວມທັງມີລະບົບຖານຂໍ້ມູນລູກຄ້າຂະ ໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຄວາມຊຽວຊານດ້ານ ການພິຈາລະນາສິນເຊື້ອ ແລະ ການຕິດຕາມຄ່າງວດເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດມີຄວາມໄດ້ປຽບຜູ້ປະກອບ ການລາຍອື່ນ ແລະ ສາມາດພິຈາລະນາສິນເຊື້ອໄດ້ຢ່າງມີປະສິດຖິພາບ. ນອກຈາກນີ້, ບັນດາທະນາຄານທຸລະກິດ ຫຼື ບໍລິສັດຈະເນັ້ນ ການປ່ອຍສິນເຊື້ອສໍາລັບຕະຫຼາດລົດມືໜຶ່ງຫຼືລູກຄ້າເກດເອ ສ່ວນບໍລິສັດຈະເນັ້ນການໃຫ້ບໍລິການແກ່ລູກຄ້າທີ່ຕ້ອງການຊື້ລົດໃຫມ່ ແລະ ລົດມື 2 ເປັນຫຼັກ, ເນັ້ນລູກຄ້າລະດັບກາງເຖິງສູງ ແລະ ຈະເນັ້ນໃສ່ລົດຢື່ນປຸ້ນເທົ່ານັ້ນ.

2.1.2 ຄວາມສ່ຽງຈາກການຜັນຜວນອັດຕາແລກປ່ຽນ

ການດໍາເນີນທຸລະກິດໃນລາວຈະຕ້ອງໃຊ້ເງິນກີບເປັນຫຼັກ, ປະຈຸບັນເງິນກູ່ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນສະກຸນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງທີ່ບໍລິສັດອາດຈະຂາດທຶນຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນໃນເວລາທີ່ຈະຕ້ອງຊໍາຄ່າຄືນເງິນກູ່ ຫຼື ບິດບັນຊີທ້າຍປີ ຖ້າຫາກວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີການຜັນຜວນເມື່ອອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນລະຫວ່າງສະກຸນເງິນກີບ ແລະ ເງິນຕາຕ່າງປະເທດທີ່ກູ້ຢືມມາ ມີການເໜັງ ຕຶງສູງ ບໍລິສັດກໍ່ມີຄວາມສ່ຽງຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນດັ່ງກ່າວ.

ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວບໍລິສັດຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງຫາແຫຼ່ງເງິນກູ່ຈາກສະຖາບັນການເງິນພາຍໃນ ປະເທດທີ່ເປັນສະກຸນເງິນກີບເພີ່ມເຕີມເພື່ອຫຼຸດຄວາມສ່ຽງຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນນີ້. ນອກຈາກນີ້, ການຫຼຸດຄວາມສ່ຽງຈາກອັດຕາ ແລກປ່ຽນອີກທາງໜຶ່ງຄືການຊື້ເງິນຕາລ່ວງໜ້າ (Forward exchange) ຊຶ່ງປະຈຸບັນສະຖາບັນການເງິນຕ່າງໆ ຍັງບໍ່ຄ່ອຍໃຫ້ບໍລິ

ການດ້ານນີ້ ຫຼື ໃຫ້ບໍລິການໂດຍມີຄ່າທຳນຽມທີ່ສູງຫຼາຍ. ຖ້າຈຳເປັນ ບໍລິສັດຈະເອົາການແລກປ່ຽນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງໄປສູ່ການ ພິຈາລະນາ.

2.1.3 ຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍ

ລາຍໄດ້ຫຼັກຂອງບໍລິສັດແມ່ນໄດ້ມາຈາກດອກເບ້ຍໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອທີ່ເປັນອັດຕາຄົງທີ່ຕະຫຼອດອາຍຸສັນຍາ, ສະນັ້ນ ການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ອາດສົ່ງຜົນໃຫ້ກຳໄລຂອງບໍລິສັດມີການປ່ຽນແປງເພາະບໍລິສັດອາດມີລາຍ ຮັບຈາກດອກເບ້ຍໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອຫຼຸດລົງ, ໃນກໍລະນີທີ່ບໍລິສັດມີຕົ້ນທຶນເງິນກູ້ຍືມ ແລະ ມີພັນທະທີ່ຈະຕ້ອງຊຳລະຄ່າດອກເບ້ຍໃນ ອັດຕາຄົງທີ່ຕະຫຼອດກຳນົດສັນຍາ ຊຶ່ງອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງບໍລິສັດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການປ່ຽນແປງອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ໃນທ້ອງຕະຫຼາດຈະກະທົບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳເຊົ່າສິນເຊື້ອທັງ ໝົດ, ຊຶ່ງປະຈຸບັນອັດຕາດອກເບ້ຍຮັບ ແລະ ຈ່າຍຂອງບໍລິສັດກໍຍັງມີສ່ວນຕ່າງທີ່ຈະສາມາດສ້າງຜົນການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດໄດ້ ຢ່າງເປັນທີ່ໜ້າພໍໃຈໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນພໍສົມຄວນ. ນອກຈາກນີ້, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ຍັງມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະຫຼຸດລົງໃນໄລຍະເວລາສັ້ນ ເຖິງປານກາງ ປະກອບກັບພາຍຫຼັງຈາກທີ່ບໍລິສັດໄດ້ເປັນບໍລິສັດຈິດທະບຽນ ບໍລິສັດກໍຈະມີເງິນທຶນເພີ່ມເຕີມ ແລະ ສາມາດຫຼຸດຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍດອກເບ້ຍລົງໄດ້.

2.2 ຄວາມສ່ຽງດ້ານການເງິນ

2.2.1 ຄວາມສ່ຽງດ້ານການຕະຫຼາດ ແລະການແຂ່ງຂັນ

ທຸລະກິດສິນເຊື້ອພາຫະນະມີການແຂ່ງຂັນທີ່ສູງຂຶ້ນເນື່ອງຈາກວ່າໃຫ້ຜົນຕອບແທນຂ້ອນຂ້າງດີ, ສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຕົວເລກຜູ້ ປະກອບການທີ່ເປັນສະຖາບັນການເງິນ ດັ່ງກ່າວເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ, ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີການແຂ່ງຂັນທາງດ້ານອັດຕາດອກເບ້ຍສູງຂຶ້ນ. ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍຕາມການດຳເນີນທຸລະກິດໃນໄລຍະຜ່ານມາເຫັນວ່າບໍ່ສິ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ກັບບໍລິສັດຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າບັນດາສະຖາບັນ ການເງິນຈະເນັ້ນກຸ່ມລູກຄ້າສະເພາະກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ຕ້ອງການເງິນກູ້ເທົ່ານັ້ນ, ໃນຂະນະທີ່ບໍລິສັດຈະເນັ້ນກຸ່ມລູກຄ້າເປົ້າໝາຍທີ່ມີລາຍ ຮັບໜັ້ນຄົງ. ພ້ອມນັ້ນບໍລິສັດໄດ້ເນັ້ນຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການທັງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຂາຍເປັນຕົ້ນແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການທີ່ ວ່ອງໄວທັນໃຈວົງເງິນສູງ, ອະນຸມັດເງິນໄວພາຍໃນ 1 ວັນ, ມີຈຸດບໍລິການກ້ວາງຂວາງ ແລະ ອອກແບບຜະລິດຕະພັນໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້.

2.2.2 ຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ອຍສິນເຊື້ອລົດມືສອງ

ການປ່ອຍສິນເຊື້ອລົດມືສອງ ບໍລິສັດອາດມີຄວາມສ່ຽງໃນເລື່ອງຄວາມຜິດພາດຈາກການກວດສອບສະພາບລົດມືສອງ ແລະ ການປະເມີນມູນຄ່າລົດ, ຊຶ່ງຖ້າຫາກບໍລິສັດຂາດປະສິດທິພາບໃນການກວດສອບສະພາບລົດທີ່ຈະປ່ອຍສິນເຊື້ອໃຫ້ລູກຄ້າ ບໍລິສັດກໍ ອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງຈາກການຂາຍລົດທີ່ຍືດຄືນມາໄດ້ ເພາະວ່າການປະເມີນລາຄາຂອງລົດນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບອາຍຸ, ສະພາບ ແລະ ຄວາມນິຍົມຂອງລົດຄົນດັ່ງກ່າວ.

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍລິສັດໄດ້ເລືອກບຸກຄະລາກອນທີ່ມີທັກສະ ແລະ ມີຄວາມຊຳນານສະເພາະທາງດ້ານການ ກວດສອບສະພາບລົດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ລົດທີ່ມີສະພາບສົມບູນ ແລະ ມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດກ່ອນທີ່ຈະປ່ອຍສິນເຊື້ອໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າ, ຊຶ່ງ ນອກຈາກຈະເປັນການຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານຄຸນນະພາບລົດແລ້ວຍັງຊ່ວຍສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າອີກດ້ວຍ. ນອກຈາກນີ້, ບໍລິສັດຍັງໄດ້ຄັດເລືອກຜູ້ຈຳໜ່າຍລົດມືສອງທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ສາມາດສະເໜີຂາຍລົດມືສອງທີ່ມີຄຸນນະພາບໃນລາຄາ ທີ່ເໝາະສົມ ລວມເຖິງການມີບໍລິການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຫຼັງການຂາຍອີກດ້ວຍ.

2.3 ຄວາມສ່ຽງຈາກຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດ

2.3.1 ຄວາມສ່ຽງຈາກການເພິ່ງພາຜູ້ບໍລິຫານຫຼັກ

ການປະສົບຄວາມສຳເລັດຂອງບໍລິສັດໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວໃນລະດັບທີ່ໜ້າພໍໃຈຈາກການເລີ່ມກໍ່ຕັ້ງບໍລິສັດພຽງ 4 ປີນັ້ນ ເນື່ອງຈາກ ດຳເນີນທຸລະກິດໂດຍບຸກຄະລາກອນຫຼັກທີ່ມີປະສົບການ, ຄວາມຊຳນານ ແລະ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກໃນອຸດສາຫະກຳ. ພວກເຂົາມີບົດບາດ ສຳຄັນໃນພະແນກຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການຕະຫຼາດ, ການຄຸ້ມຄອງສິນເຊື້ອ, ການເກັບ ກຳ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໜີ້. ຖ້າບໍ່ມີຜູ້ຈັດການທີ່ມີປະສົບການເຫຼົ່ານັ້ນ, ບໍລິສັດອາດຈະປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງໃນການ ດຳ ເນີນທຸລະກິດ.

ຄວາມສ່ຽງນີ້ ແມ່ນສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ ໂດຍບໍລິສັດໄດ້ກຳນົດນະໂຍບາຍພັດທະນາບຸກຄະລາກອນໂດຍໄດ້ກຳນົດຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມພະນັກງານ. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ທິດທາງນະໂຍບາຍການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນຂອງບໍລິສັດແມ່ນການພັດທະນາຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຂອງພະນັກງານເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງບໍລິສັດ

2.3.2 ຄວາມສ່ຽງດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂດຍກຸ່ມຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍໃຫຍ່

ພາຍຫຼັງການເພີ່ມທືນທີ່ສະເໜີຂາຍຮຸ້ນຕໍ່ມວນຊົນທົ່ວໄປ, ບໍລິສັດມີກຸ່ມຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍ: ບໍລິສັດ ລາລໂກໂຮນດັ້ງສ໌ ພິທີອີ ຈຳກັດ ຖືຮຸ້ນ 77,33% ແລະ ບໍລິສັດ ໂອ ອິນເຕີເນຊັນແນລ ຈຳກັດ ຖືຮຸ້ນ 2,66% ຊຶ່ງເຫັນວ່າສັດສ່ວນລວມທັງສອງຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍໃຫຍ່ກວມ 79,99% ຂອງຈຳນວນຮຸ້ນທີ່ມີສິດອອກສຽງທັງໝົດຂອງບໍລິສັດ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສາມາດຄວບຄຸມມະຕິທີ່ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນໄດ້ເກືອບທັງໝົດ ບໍ່ວ່າຈະເປັນເລື່ອງຂອງການແຕ່ງຕັ້ງສະພາບໍລິຫານ ຫຼື ການອະນຸມັດໃນເລື່ອງຕ່າງໆ ທີ່ຕ້ອງໃຊ້ສຽງສ່ວນໃຫຍ່ຂອງກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນ ຍົກເວັ້ນບັນຫາທີ່ກ່ຽວກັບລະບຽບຂອງບໍລິສັດ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ສະນັ້ນ ຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍອື່ນໆ ຈຶ່ງອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງໃນກໍລະນີບໍ່ສາມາດຮວບຮວມຄະແນນສຽງພຽງພໍ ສຳລັບການລົງຄະແນນສຽງ ຕໍ່ກອງປະຊຸມຜູ້ຖືຮຸ້ນໄດ້.

ເພື່ອຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂດຍກຸ່ມຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍໃຫຍ່ ບໍລິສັດຈຶ່ງມີການຈັດໂຄງສ້າງສະພາບໍລິຫານໃຫ້ມີການຖ່ວງດຸນອຳນາດຂອງສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນລາຍໃຫຍ່ ໂດຍມີສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານທີ່ດຳລົງຕຳແໜ່ງເປັນສະມາຊິກອິດສະຫຼະບໍ່ຕຳກວ່າ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານ ສະມາຊິກອິດສະຫຼະ ປະກອບຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ພິຈາລະນາອະນຸມັດວາລະສຳຄັນ. ສະມາຊິກສະພາບໍລິຫານທີ່ມີຄວາມຂັດແຍ້ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ

2.3.3 ຄວາມສ່ຽງຈາກລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ການດຳເນີນງານທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດ ຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຂໍ້ມູນຂ້ອນຂ້າງຫຼາຍ ດັ່ງນັ້ນ ລະບົບການດຳເນີນງານຈຶ່ງຕ້ອງອາໄສລະບົບຄອມພິວເຕີເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການບໍລິຫານ, ຊຶ່ງລະບົບຄອມພິວເຕີມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຕ້ອງຄວບຄຸມຢ່າງໃກ້ຊິດ, ລະບົບການຕິດຕາມ, ຄວາມຊຽວຊານ ມີແນວທາງແກ້ໄຂ ເມື່ອເກີດເຫດສຸກເສີນ . ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວແບ່ງໄດ້ດັ່ງນີ້: ດ້ານລະບົບໂປຣແກມ, ດ້ານອຸປະກອນຄອມພິວເຕີ, ດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງລະບົບການເຮັດວຽກ ແລະ ດ້ານຂໍ້ມູນ.

ບໍລິສັດເອງກໍ່ມີແຜນຮັບມືກັບບັນດາຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ດັ່ງນີ້:

- ການຄວບຄຸມຄວາມສ່ຽງດ້ານລະບົບໂປຣແກມ: ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ, ບໍລິສັດໄດ້ສ້າງປ່ອນເກັບມ້ຽນ ສໍາ ຮອງ, ຕັ້ງຢູ່ສະຖານທີ່ທີ່ປອດໄພ. ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າລະບົບສໍາຮອງນີ້ ສາມາດໃຊ້ງານໄດ້ຈິງ ໂດຍໄດ້ດໍາເນີນການທົດສອບລະບົບສໍາຮອງນີ້ ຈາກຜູ້ໃຊ້ງານຈິງຢ່າງໜ້ອຍ 2 ຄັ້ງ ຕໍ່ປີ.
- ການຄວບຄຸມຄວາມສ່ຽງດ້ານອຸປະກອນຄອມພິວເຕີ: ບໍລິສັດໄດ້ຈັດໃຫ້ມີເຄື່ອງຄອມພິວເຕີສໍາຮອງຈາກ Server ຊຶ່ງເຄື່ອງສໍາຮອງນີ້ ອາດຈະມີຄຸນນະພາບດ້ອຍກວ່າເຄື່ອງທີ່ໃຊ້ປະຕິບັດຕົວຈິງ ຊຶ່ງຈະບໍ່ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ດຽວກັນກັບ Server ເຊັ່ນ: ຕິດຕັ້ງໄວ້ຢູ່ສາຂາ ຫຼື ສະຖານທີ່ທີ່ເໝາະສົມປອດໄພ. ໂດຍເຄື່ອງດັ່ງກ່າວຕິດຕັ້ງລະບົບປະຕິບັດການ ແລະ ລະບົບການເຮັດວຽກຄືກັນກັບເຄື່ອງຄອມພິວເຕີຫຼັກຂອງບໍລິສັດ ແລະ ມີການນໍາເອົາຂໍ້ມູນສໍາຮອງ ທີ່ສໍາຮອງໄວ້ນັ້ນມາທົດສອບທຸກຄັ້ງ.
- ຄວາມສ່ຽງດ້ານຂໍ້ມູນ: ບໍລິສັດຈະຈັດຫາອຸປະກອນສໍາລັບການຈັດເກັບຂໍ້ມູນທີ່ເກີດຈາກອຸປະກອນເສຍຫາຍ. ນອກຈາກນີ້ ບໍລິສັດຈະມີການສໍາຮອງຂໍ້ມູນທຸກມື້ ໂດຍສໍາຮອງໄວ້ໃນຮູບແບບ External storage ຊຶ່ງຈະໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ນອກສະຖານທີ່ ຫຼື ເອົາໄວ້ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບອໍານາດ. ບໍລິສັດຈະຈັດເກັບຂໍ້ມູນ ສໍາຮອງໄວ້ຕ່າງຫາກອີກຊຸດໜຶ່ງ ເພື່ອໃຊ້ງານໃນກໍລະນີສຸກເສີນທີ່ເກີດຄວາມເສຍຫາຍກັບອຸປະກອນເກັບຂໍ້ມູນຫຼັກ.
- ຄວາມສ່ຽງດ້ານຄວາມປອດໄພໃນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ສໍາລັບການເຮັດວຽກ ແລະ ຂໍ້ມູນລະບົບ ຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງ ໂດຍຜູ້ຮັບ ທີ່ຖືກໝອບໝາຍ ເທົ່ານັ້ນ. ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆເຊັ່ນໄວຣັສຄອມພິວເຕີ, ບໍລິສັດຈະຕິດຕັ້ງໂປແກມຮັກສາຄວາມປອດໄພ, Firewall ແລະ Antivirus. ການໃຊ້ຝ່າຍພາຍນອກ ຫລື ອຸປະກອນພາຍນອກເຊັ່ນວ່າ ຮາດດິດ ຫລື USB ຖືກຈໍາກັດ ເພື່ອຫລີກລ້ຽງໄວຣັສຄອມພິວເຕີທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

2.3.4 ຄວາມສ່ຽງທີ່ເກີດຈາກການທຸລະລິດໂດຍພະນັກງານ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ

ທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອເປັນທຸລະກິດທີ່ຕິດພັນກັບການໃຫ້ບໍລິການສິນຄ້າທີ່ເປັນເງິນໂດຍກົງ ຊຶ່ງບໍລິສັດອາດຈະເກີດຄວາມສ່ຽງຈາກການທຸລະລິດໂດຍພະນັກງານຂັ້ນລຸ່ມ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໄດ້ງ່າຍກວ່າຂະແໜງທຸລະກິດທີ່ໄປ ໃນກໍລະນີທີ່ລູກຄ້າມາຊໍາລະເງິນຄ່າງວດທີ່ສາຂາ, ພະນັກງານຝ່າຍການເງິນປະຈໍາແຕ່ລະສາຂາຈະເປັນຜູ້ຮັບເງິນສິດຈາກລູກຄ້າໂດຍກົງ ຈາກກໍລະນີດັ່ງກ່າວບໍລິສັດຈຶ່ງອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງຈາກການທຸລະລິດຂອງພະນັກງານກຸ່ມດັ່ງກ່າວ.

ເຖິງແນວກໍ່ຕາມ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດໄດ້ວາງລະບົບຄວບຄຸມພາຍໃນເພື່ອກວດສອບສາຂາ ຫຼື ສະຖານທີ່ໃຫ້ບໍລິການ ໂດຍການນໍາໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຢີເຂົ້າມາຊ່ວຍ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ລູກຄ້າມາຊໍາລະຄ່າງວດທີ່ສາຂາພະນັກງານຈະຕ້ອງອອກໃບບິນຮັບເງິນໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າ. ອີກທັງທາງສໍານັກງານໃຫຍ່ມີລະບົບການເຝົ້າລະວັງຖ້າຫາກວ່າສາຂາມີຍອດການຊໍາລະເງິນຈາກລູກຄ້າເກີນລະດັບທີ່ທາງບໍລິສັດກໍານົດທາງສໍານັກງານໃຫຍ່ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສາຂາເອົາເງິນເຂົ້າທະນາຄານ ແລະ ທາງສາຂາຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງລາຍງານປະຈໍາວັນໃຫ້ແກ່ສໍານັກງານໃຫຍ່. ນອກຈາກນີ້, ບໍລິສັດຍັງມີໜ່ວຍງານກວດສອບການຮັບເງິນຂອງສາຂາເປັນປະຈໍາ ໂດຍບັນດາມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ທາງບໍລິສັດໄດ້ວາງໄວ້ຈະຊ່ວຍຈໍາກັດຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໄວ້ໃນລະດັບທີ່ບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະກອບການ.

2.3.5 ຄວາມສ່ຽງຈາກສິນເຊື້ອທີ່ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້ (NPL)

ທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດເປັນທຸລະກິດທີ່ສາມາດສ້າງຜົນກໍາໄລໄດ້ສູງ ແລະ ການກໍານົດເງື່ອນໄຂທາງການເງິນເຊັ່ນ: ອັດຕາເງິນດາວ, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງສັນຍານັ້ນເປັນໄປຕາມກົນໄກຕະຫຼາດ ຊຶ່ງຢູ່ໃນການຄວບຄຸມດູແລຂອງ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງປະຈຸບັນຍັງບໍ່ມີການກໍານົດເພດານໄວ້ຕາຍຕົວຈິງສິ່ງຜົນໃຫ້ຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດດໍາເນີນການແຂ່ງຂັນໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່ຕາມສັກກະຍະພາບຂອງບໍລິສັດ ແລະ ສະພາບການແຂ່ງຂັນໃນທຸລະກິດນີ້ຈຶ່ງຂ້ອນຂ້າງສູງ.

ເມື່ອພິຈາລະນາສະຖານະພາບຂອງບໍລິສັດຊຶ່ງຢູ່ໃນຊ່ວງເລີ່ມດໍາເນີນທຸລະກິດ ບໍລິສັດມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງຂະຫຍາຍຖານລູກຄ້າຕາມສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອໃນອັດຕາທີ່ສູງເພື່ອເພີ່ມສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດອາດເປັນຜົນໃຫ້ບໍລິສັດຕ້ອງພິຈາລະນາເລື່ອງການຮັກສາຄວາມເໝາະສົມໃນການຂະຫຍາຍຖານລູກຄ້າຕາມສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອ ກັບຄວາມຍືດຍຸ່ນໃນການພິຈາລະນາອະນຸມັດສິນເຊື້ອ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ສິນເຊື້ອທີ່ມີຄຸນນະພາບ. ຫາກບໍລິສັດບໍ່ສາມາດຮັກສາຄວາມເໝາະສົມດັ່ງກ່າວໄດ້ ບໍລິສັດອາດມີຄວາມສ່ຽງຈາກຄຸນນະພາບທີ່ຫຼຸດລົງຂອງລູກຄ້າຕາມສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງບໍລິສັດ ກໍຄືບໍລິສັດອາດຕ້ອງຮັບຮູ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໜີ້ສູນ ແລະ ໜີ້ສິ່ງໄສຈະສູນຫຼາຍຂຶ້ນ ຈາກການຕັ້ງສໍາຮອງຄ່າເຊື້ອໜີ້ສິ່ງໄສຈະສູນຫຼາຍຂຶ້ນ

ເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມສ່ຽງຈາກລູກຄ້າທີ່ບໍ່ດີ, ບໍລິສັດສາມາດຍຶດພາຫະນະໄດ້ຖ້າມີເງື່ອນໄຂສະເພາະໃດ ໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາເຊົ່າ (ບໍລິສັດອາດຈະຍຶດລົດຂອງລູກຄ້າ ຂອງຕົນຖ້າລູກຄ້າຂ້າມວຽດຊໍາລະໃນໄລຍະເວລາທີ່ກໍານົດ). ໃນກໍລະນີທີ່ລູກຄ້າບໍ່ສາມາດຈ່າຍເງິນໄດ້, ບໍລິສັດຈະຍຶດລົດ ແລະ ຂາຍມັນໄວ້ທີ່ສຸດ.

ຄຽງຄູ່ກັບມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດມີມາດຕະການພິຈາລະນາອະນຸມັດການໃຫ້ສິນເຊື້ອທີ່ຮັດກຸມໂດຍໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນໃນຂັ້ນຕອນອະນຸມັດສິນເຊື້ອ ຊຶ່ງກ່ອນການອະນຸມັດສິນເຊື້ອບໍລິສັດຈະມີການກວດສອບຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າຈາກລະບົບຖານຂໍ້ມູນທີ່ບໍລິສັດໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ນອກຈາກລົດທີ່ນໍາມາຄໍາປະກັນ ບໍລິສັດຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີບຸກຄົນທີ່ສາມໃນການຄໍາປະກັນຮ່ວມກັນເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຈາກຕົວລູກຄ້າ, ລວມທັງການກໍານົດວາງເງິນດາວຂອງລູກຄ້າໃນປະລິມານທີ່ເໝາະສົມກັບຄວາມສ່ຽງຂອງລູກຄ້າແຕ່ລະລາຍ. ນອກນັ້ນ ບໍລິສັດຍັງໄດ້ຈັດໃຫ້ມີລະບົບການຄວບຄຸມດູແລການຊໍາລະເງິນຕ່າງໆຂອງລູກຄ້າ ໂດຍສ້າງໜ່ວຍງານຕິດຕາມໜີ້ເຂົ້າມາດູແລລູກຄ້າໂດຍແບ່ງການຕິດຕາມເປັນຫຼາຍລະດັບ ເພື່ອແຍກປະເພດຂອງລູກຄ້າຕາມພຶດຕິກຳຂອງການຊໍາລະ.

2.3.6 ຄວາມສ່ຽງຈາກຜະລິດຕະພັນບໍ່ຫຼາກຫຼາຍ

ເນື່ອງຈາກສະພາບການແຂ່ງຂັນທີ່ສູງທາງດ້ານທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອໃນຍຸກປະຈຸບັນ, ຖ້າຫາກວ່າບໍລິສັດມີຜະລິດຕະພັນການບໍລິການບໍ່ຫຼາກຫຼາຍກໍ່ຈະບໍ່ເປັນທີ່ຈູງໃຈຂອງລູກຄ້າໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ເນື່ອງຈາກປະຈຸບັນຜູ້ບໍລິໂພກສ່ວນໃຫຍ່ຫັນໄປຊື້ບັນດາເຄື່ອງອຸປະໂພກບໍລິໂພກດ້ວຍລະບົບເງິນຜ່ອນຫຼາຍຂຶ້ນ, ຊຶ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດຕ້ອງໄດ້ປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງດ້ານລາຍຮັບຈາກຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເສຍໂອກາດໃນການຂະຫຍາຍຕະຫຼາດໄປສູ່ຜະລິດຕະພັນອື່ນຊຶ່ງອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງບໍລິສັດໃນອານາຄົດ.

ຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນອກຈາກຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ບໍລິການໃນປະຈຸບັນ ບໍລິສັດມີແຜນຈະຂະຫຍາຍທຸລະກິດດ້ານການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ໄປສູ່ສິນຄ້າປະເພດອື່ນໆອີກຕາມການໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເຊັ່ນ: ເຄື່ອງໃຊ້ໄຟຟ້າ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການສື່ສານ, ເຄື່ອງກິນຈັກກະສິກໍາ ຫຼື ເຄື່ອງກິນຈັກໜັກ ແລະ ອື່ນໆເປັນຕົ້ນ, ເນື່ອງຈາກປະຈຸບັນບໍລິສັດໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກົມຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນໃນຖານະຜູ້ຄຸ້ມຄອງວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໃນຮູບແບບການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອສັງຫາຣິມະຊັບຄົບວົງຈອນ,

ນອກນັ້ນ ບໍລິສັດຈະຂະຫຍາຍທຸລະກິດໄປໃນຮູບແບບອື່ນໆເພີ່ມເຕີມ ໃນຂົງເຂດວຽກງານການເງິນຕາມການອະນຸຍາດຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນອະນາຄົດ.

2.3.7 ຄວາມສ່ຽງກ່ຽວກັບແຫຼ່ງທຶນ

ທຶນຂອງບໍລິສັດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມາຈາກຕ່າງປະເທດ, ຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນ; ເມື່ອສັນຍາເງິນກູ້ສິນສຸດລົງ, ເມື່ອຜູ້ໃຫ້ກູ້ຮຽກຮ້ອງຈ່າຍເງິນກ່ອນສັນຍາສິນສຸດລົງ ຫຼື ການປ່ຽນແປງລະບຽບການໃຫ້ກູ້ຢືມຂອງປະເທດຕ່າງໆເກີດຂຶ້ນ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບໍລິສັດສາມາດປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນໂດຍການ ກຳ ນົດເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ສະນັ້ນຜູ້ໃຫ້ກູ້ບໍ່ສາມາດຂໍກູ້ຢືມກ່ອນວັນຄົບກຳນົດ. ບໍລິສັດຍັງໄດ້ກູ້ຢືມເງິນຈາກສະຖາບັນການເງິນທ້ອງຖິ່ນດ້ວຍອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າກວ່າເງິນກູ້ຈາກຕ່າງປະເທດ.

2.3.8 ຄວາມສ່ຽງ ກ່ຽວກັບໜີ້ສິນເພີ່ມຂຶ້ນ

ທຸລະກິດໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອເປັນທຸລະກິດທີ່ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ເງິນທຶນເປັນຈຳນວນມະຫາສານເພື່ອເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ສະນັ້ນບໍລິສັດຈຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງເງິນກູ້ຈາກຫຼາຍແຫ່ງເພື່ອມາເປັນທຶນໝູນວຽນໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຊຶ່ງອາດຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ບໍລິສັດກໍ່ສ້າງໜີ້ສິນເພີ່ມເຕີມອີກໃນອານາຄົດ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ແບກຮັບພາລະໃນການຈ່າຍດອກເບ້ຍເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ບໍລິສັດໄດ້ມີການກະກຽມແຜນຮອງຮັບກັບຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ໂດຍພິຈາລະນາການຈັດຫາແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງເງິນທຶນແຕ່ລະແຫຼ່ງໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງໃນການນຳໃຊ້ເງິນແຕ່ລະໄລຍະ ລວມເຖິງຄວາມເໝາະສົມຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ດັ່ງກ່າວແຕ່ລະໄລຍະຕາມສະພາບເສດຖະກິດ, ໄລຍະເວລາການຊຳລະຄືນ ແລະ ອັດຕາສ່ວນໜີ້ສິນຕໍ່ສ່ວນຜູ້ຖືຮຸ້ນເປັນຕົ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດຈັດຫາແຫຼ່ງທຶນທີ່ສົມເຫດສົມຜົນທີ່ສຸດ. ນອກຈາກນີ້ຖ້າຫາກບໍລິສັດສາມາດເຂົ້າເປັນບໍລິສັດຈົດທະບຽນໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວໄດ້ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດເພີ່ມຊ່ອງທາງໃນການເຂົ້າຫາ ແລະ ຈັດຫາແຫຼ່ງທຶນໄດ້ຫຼາຍຊ່ອງທາງຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ການອອກຮຸ້ນເພີ່ມທຶນ, ການອອກຮຸ້ນກູ້ ຫຼື ເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກທະນາຄານ ໂດຍເອົາບັນຊີລູກຄ້າເຊົ່າສິນເຊື່ອໄປເປັນຫຼັກຊັບຕໍ່າປະກັນໃນການກູ້ຢືມໄດ້.

2.3.9 ຄວາມສ່ຽງຈາກການບໍ່ສາມາດຕິດຕາມຫຼັກຊັບຕໍ່າປະກັນໄດ້

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ, ບໍລິສັດໄດ້ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງພາຫະນະ (GPS) ທີ່ເປັນຫຼັກຊັບຕໍ່າປະກັນ, ບໍລິສັດມີນະໂຍບາຍປ່ອຍສິນເຊື່ອໃຫ້ກັບບຸກຄົນ ແລະ/ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າຮ່ວມທີ່ມີພູມລຳເນົາໃນເຂດນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຫຼື ເຂດທີ່ມີສາຂາຂອງບໍລິສັດຕັ້ງຢູ່ ແລະ ຍັງໄດ້ກຳນົດໃຫ້ພະນັກງານທີ່ປະຈຳເຂດກວດສອບຫາຂໍ້ມູນໃນສະຖານທີ່ຕົວຈິງຈາກນາຍບ້ານເພື່ອຢືນຢັນທີ່ຢູ່ຂອງລູກຄ້າວ່າຕົງກັບທີ່ລູກຄ້າໄດ້ແຈ້ງໄວ້ຫຼືບໍ່. ໃນກໍລະນີທີ່ລູກຄ້າຄ້າງຊຳລະຄ່າງວດກໍ່ຈະມີພະນັກງານໂທໄປແຈ້ງກັບລູກຄ້າກ່ອນ, ຖ້າຍັງບໍ່ມາຊຳລະອີກພະນັກງານກໍ່ຈະອອກໄປຢ້ຽມຢາມກັບລູກຄ້າທັນທີເພື່ອຫຼຸດຄວາມສ່ຽງ.

2.3.10 ຄວາມສ່ຽງຈາກການພະນັກງານວິຊາສະເພາະ

ເນື່ອງຈາກທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດຈະຕ້ອງອາໄສບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມຊຳນານ ແລະ ມີປະສົບການດ້ານ ການກວດກາສະພາບ ແລະ ປະເມີນລາຄາຂອງລົດມືສອງເປັນຢ່າງດີຊຶ່ງຈະເປັນຂໍ້ໄດ້ປຽບຂອງບໍລິສັດ, ບວກກັບບຸກຄະລາກອນຂອງບໍລິສັດເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານການຕະຫຼາດ ທັງເຮັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບການຫາລູກຄ້າ ແລະ ມີຄວາມສຳພັນທີ່ດີກັບບັນດາຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດຫຼາຍລາຍອີກທັງເປັນຜູ້ທີ່ປະຈຳຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ຈຳໜ່າຍລົດມືສອງທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າກັບ ບໍລິສັດອີກດ້ວຍ. ດັ່ງນັ້ນ ບໍລິສັດ

ອາດມີຄວາມສ່ຽງຈາກການເພິ່ງພາບຸກຄະລາກອນດັ່ງກ່າວ ,ຖ້າຫາກບໍລິສັດສູນເສຍບຸກຄະລາກອນດັ່ງກ່າວໄປອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ການດໍາເນີນງານຂອງບໍລິສັດໂດຍກົງໄດ້.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມບໍລິສັດກໍ່ໄດ້ວາງແຜນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວໂດຍການເຮັດວຽກເປັນລະບົບ, ມີການສ້າງຄູ່ມືການດໍາເນີນງານທຸກຂັ້ນຕອນລວມທັງການນໍາໃຊ້ລະບົບ Credit Scoring ມາປະກອບການພິຈາລະນາອະນຸມັດສິນເຊື້ອສິ່ງຜົນໃຫ້ທົມງານປ່ອຍສິນເຊື້ອມີແນວທາງການພິຈາລະນາເປັນມາດຕະຖານດຽວກັນ. ນອກຈາກນີ້, ບໍລິສັດຍັງສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວຢູ່ກັບບໍລິສັດໄປໃນໄລຍະຍາວໂດຍການໃຫ້ຜົນຕອບແທນຕ່າງໆ ລວມເຖິງການຈັດການຝຶກອົບຮົມພັດທະນາຄວາມຮູ້ ແລະ ສ້າງບຸກຄະລາກອນໃນຮຸ້ນສືບທອດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການສູນເສຍບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຊໍານານ.

2.3.11 ຄວາມສ່ຽງຈາກການຈໍາໜ່າຍຊັບສິນທີ່ຍຶດມາໄດ້ບໍ່ຄຸ້ມກັບມູນຄ່າໜີ້

ຊັບສິນທີ່ຄໍ້າປະກັນທຸກສັນຍາໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດທັງໝົດແມ່ນປະເພດສິ່ງຫາຮົມະຊັບ ສະນັ້ນບໍລິສັດມີມາດຕະການໃນການທວງໜີ້ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າຕ້າງຊໍາລະຄ່າງວດຕັ້ງແຕ່ 3 ງວດຕິດຕໍ່ກັນບໍລິສັດກໍ່ຈະຍຶດລົດມາໄວ້ທີ່ສາງຂອງບໍລິສັດ ແລະ ຈະດໍາເນີນການສິ່ງໜັງສືແຈ້ງຍົກເລີກສັນຍາຫາກລູກຄ້າ ຖ້າຫາກວ່າລູກຄ້າບໍ່ມາເຈລະຈາຊໍາລະໜີ້ພາຍໃນ 30 ວັນ, ທາງບໍລິສັດກໍ່ຈະສາມາດຈໍາໜ່າຍລົດຄັນດັ່ງກ່າວອອກສູ່ທ້ອງຕະຫຼາດທັນທີ. ປະຈຸບັນບໍລິສັດໄດ້ຈໍາໜ່າຍຊັບສິນລໍ່ຖ້າຂາຍຜ່ານທາງຊ່ອງທາງຕ່າງໆເຊັ່ນ: ວາງຈໍາໜ່າຍຕາມສາຂາໃຫ້ບໍລິການ ຫຼື ສາງເກັບລົດຂອງບໍລິສັດ, ລວມທັງເປີດປະມຸນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທົ່ວໄປ ເພື່ອນໍາເງິນທີ່ຂາຍໄດ້ມາຊໍາລະໜີ້ຄົງຄ້າງຂອງລູກຄ້າ, ຖ້າຫາກວ່າບໍລິສັດບໍ່ສາມາດຈໍາໜ່າຍຫຼັກຊັບທີ່ຍຶດມາໄດ້ ຫຼື ຂາຍໄດ້ລາຄາຕໍ່າກວ່າມູນຄ່າໜີ້ທີ່ຍັງຄ້າງກໍ່ຈະສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຖານະທາງການເງິນ ແລະ ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງບໍລິສັດ.

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ, ໃນການພິຈາລະນາອະນຸມັດສິນເຊື້ອບໍລິສັດກໍ່ຈະກວດສອບ ແລະ ປະເມີນມູນຄ່າຫຼັກປະກັນຢ່າງລະມັດລະວັງທີ່ສຸດ ໂດຍການໃຫ້ລູກຄ້າວາງເງິນຊໍາລະຂຶ້ນຕໍ່າປະມານ 30-70 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງມູນຄ່າລົດ ຊຶ່ງຈະຂຶ້ນກັບປະເພດ, ລຸ້ນ ແລະ ຄວາມນິຍົມຂອງລົດ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຍອດໜີ້ຄົງເຫຼືອຂອງລົດມີມູນຄ່າໜ້ອຍກວ່າລາຄາໃນຕະຫຼາດ ແລະ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກລາຄາລົດລຸ້ນໃໝ່ທີ່ປັບຕົວລົງຢ່າງໄວວາ ທາງບໍລິສັດຈຶ່ງມີນະໂຍບາຍທີ່ຈະຂາຍລົດລຸ້ນໃໝ່ທີ່ຍຶດມາໄດ້ໃຫ້ໄວທີ່ສຸດ. ສໍາລັບລາຄາຂາຍຫຼັກປະກັນບໍລິສັດໄດ້ກໍານົດເອົາການອ້າງອີງຈາກມູນຄ່າໜີ້ຄົງຄ້າງຊຶ່ງປົກກະຕິຈະຕໍ່າກວ່າລາຄາຕະຫຼາດຢູ່ແລ້ວ, ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ລົດມີສະພາບຄ່ອງໃນການຈໍາໜ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ. ກໍລະນີຫາກເງິນທີ່ຂາຍຊັບສິນຍຶດກັບຄືນມາໄດ້ຫາກຕໍ່າກວ່າມູນຄ່າໜີ້ທີ່ຍັງຄ້າງ ລູກຄ້າຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບຊໍາລະສ່ວນທີ່ຜິດດ່ຽງດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກລູກຄ້າບໍ່ມີຄວາມສາມາດຊໍາລະໄດ້ ບໍລິສັດຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮັບຜິດຊອບແທນ, ຖ້າຫາກບໍລິສັດສາມາດຈໍາໜ່າຍຫຼັກປະກັນໄດ້ຫຼາຍກວ່າມູນຄ່າໜີ້ຄົງຄ້າງ, ບໍລິສັດກໍ່ຈະສິ່ງເງິນຄືນສ່ວນທີ່ເຫຼືອໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າ. ເນື່ອງຈາກສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດກັບລູກຄ້າໄດ້ກໍານົດມາດຕະການນີ້ໄວ້ຢ່າງຊັດເຈນ, ຊຶ່ງຈະສິ່ງຜົນໃຫ້ບໍລິສັດສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້.

3. ທຸລະກິດທີ່ດຳເນີນໃນປະຈຸບັນ

ອະທິບາຍຄຳສັບ:

ຄຳວ່າ “ລົດ” ໃນຫົວຂໍ້ນີ້ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝາຍລວມເທົ່າກັບ ລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່

3.1. ລັກສະນະຂອງການບໍລິການ

ທຸລະກິດເຊົ່າສິນເຊື້ອ ແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການທາງການເງິນຮູບແບບໜຶ່ງຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ 3 ຝ່າຍຄື: 1) ບໍລິສັດ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອ, 2) ຮ້ານຂາຍລົດ ຫຼື ຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດ ແລະ 3) ລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອ.

ການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອບາງກໍລະນີອາດມີ 2 ຝ່າຍ ຄື: ບໍລິສັດເຊົ່າສິນເຊື້ອ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອ ແລະ ລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອ. (ຊຶ່ງລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າອາດແມ່ນຜູ້ສະໜອງ ຫຼື ຮ້ານຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດມືສອງ.)

ການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຈະເລີ່ມຈາກລູກຄ້າທີ່ຕ້ອງການຊື້ລົດກັບຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດໂດຍຕ້ອງການຈ່າຍແບບຜ່ອນຊຳລະ ຊຶ່ງລູກຄ້າສາມາດເລືອກໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອເພື່ອຊື້ລົດກັບບໍລິສັດໄດ້. ໃນການໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດນັ້ນ, ລູກຄ້າຈະຕ້ອງວາງເງິນດາວສ່ວນໜຶ່ງກ່ອນ ສ່ວນຈຳນວນເງິນທີ່ເຫຼືອ ບໍລິສັດຈະເປັນຜູ້ຊຳລະເງິນຄ່າລົດໃຫ້ຮ້ານຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດ ໂດຍລູກຄ້າຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອກັບບໍລິສັດ ຊຶ່ງຈະມີຜົນທະໃນການຊຳລະຄ່າງວດ ແລະ ນຳໃຊ້ລົດພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ. ພາຍຫຼັງທີ່ລູກຄ້າໄດ້ປະຕິບັດຕາມສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອຄົບຖ້ວນແລ້ວ ກຳມະສິດລົດຈະຖືກໂອນເປັນຂອງລູກຄ້າຢ່າງສົມບູນ.

ລູກຄ້າສາມາດໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດ ຜ່ານຮ້ານຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າຜົນທະມິດກັບບໍລິສັດ ຊຶ່ງບໍລິສັດຈະມີຜົນກະທົບ ປະຈຳຢູ່ຮ້ານຄ້າດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໃຫ້ການບໍລິການ ແລະ ສ້າງຄວາມສະດວກ ເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າມາດຳເນີນເລື່ອງເອກະສານຂໍເຊົ່າສິນເຊື້ອຢູ່ທີ່ສຳນັກງານຂອງບໍລິສັດກໍໄດ້.

ການໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອນັ້ນເຫັນໄດ້ວ່າ ຜູ້ຈັດຈຳໜ່າຍລົດ (Dealer) ຈະມີສ່ວນສຳຄັນໃນການແນະນຳລູກຄ້າໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ ເນື່ອງຈາກລູກຄ້າສ່ວນໃຫຍ່ຖ້າຢາກຊື້ລົດກໍຈະເຂົ້າໄປຮ້ານຂາຍລົດກ່ອນ, ດັ່ງນັ້ນ ການສ້າງຄວາມສຳພັນ ແລະ ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈທີ່ດີ ແກ່ຜູ້ຈັດຈຳໜ່າຍ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຂະຫຍາຍຖານລູກຄ້າໃນອານາຄົດ ພ້ອມກັນນັ້ນ ການສ້າງຄວາມປະທັບໃຈ ແລະ ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ໃນການບໍລິການ ເພື່ອຕອບສະໜອງການຊົມໃຊ້ຍານພາຫະນະຂອງລູກຄ້າຢ່າງທ່ວງທັນ ບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນໃນການເຮັດວຽກພາຍໃນຂອງບໍລິສັດໃນການອະນຸມັດການເຊົ່າສິນເຊື້ອໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນທີ່ສັ້ນ ແລະ ຮັດກຸ່ມອະນຸມັດໄວ ພາຍໃນ 1 ມື້.

ຕໍ່ກັບການປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການເຊົ່າສິນເຊື້ອທີ່ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້ນັ້ນ, ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການກຳນົດໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາ ແລະ ການກວດສອບຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າຢ່າງເຄັ່ງຄັດຊຶ່ງພະນັກງານຈະຕ້ອງໄດ້ລົງໄປເຖິງບ້ານຂອງລູກຄ້າເພື່ອກວດສອບຂໍ້ມູນຕາມທີ່ໃຫ້ໄວ້ ພ້ອມກັບກວດສອບປະຫວັດຂອງລູກຄ້າຜ່ານນາຍບ້ານ, ລະບົບຖານຂໍ້ມູນຂອງບໍລິສັດ (ຖ້າເປັນລູກຄ້າເກົ່າ) ແລະ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນຜ່ານລະບົບຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານສິນເຊື້ອ (CIB). ບໍລິສັດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ການເຮັດສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອທຸກຄັ້ງຕ້ອງມີຜູ້ຄ້າປະທັບ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າຮ່ວມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນກໍລະນີທີ່ລູກຄ້າບໍ່ສາມາດຊຳລະຄ່າງວດໄດ້ຕາມສັນຍາ. ນອກຈາກນີ້, ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ລະບົບ ການບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ລະບົບລາຍງານໜີ້ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໂດຍມີການກຳນົດການຈັດຊື້ໜີ້ຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຮູ້ສະພາບຕົວຈິງຂອງຄຸນນະພາບສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດ. ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ ກໍ່ຍັງມີປັດໃຈອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ການກຳນົດເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍເຊົ່າສິນເຊື້ອຢ່າງເໝາະສົມ, ປະເພດລົດ, ການກຳນົດ

ອັດຕາເງິນດາວ ແລະ ໄລຍະເວລາການຜ່ອນຊໍາລະທີ່ເໝາະສົມ, ພ້ອມກັບມີນະໂຍບາຍພິເສດແກ່ພະນັກງານທີ່ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍພິຈາລະນາເກນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງລູກໜີ້. ຊຶ່ງບັດໃຈເຫຼົ່ານັ້ນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບໍລິສັດສາມາດປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວໄດ້.

3.2. ປະເພດການໃຫ້ບໍລິການ

ເມື່ອພິຈາລະນາລັກສະນະການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຕາມປະເພດລົດນັ້ນ ສາມາດແບ່ງການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອອອກເປັນ 3 ປະເພດຄື: 1. ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກ, 2. ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່ ແລະ 3. ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຄືນໃໝ່ (Refinance).

1) ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກ

ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກໃໝ່ ແລະ ມີສອງໂດຍເນັ້ນລົດຈັກຍີ່ຫໍ້ຈາກປະເທດຍີ່ປຸ່ນເປັນຫຼັກທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມເຊັ່ນ: Honda, Yamaha, Suzuki ແລະ ຍີ່ຫໍ້ອື່ນໆ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນລົດຍີ່ຫໍ້ Honda ປະມານ 90 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກມີສອງ ຈະມາຈາກຮ້ານຂາຍລົດຈັກມີສອງ ແລະ ລົດຈັກທີ່ຖືກຍຶດຈາກລູກຄ້າທີ່ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອ, ສໍາລັບລົດຈັກທີ່ຖືກຍຶດມານັ້ນ, ບໍລິສັດຈະນໍາມາປະມຸນຂາຍ ຫຼື ປະກາດຂາຍໃນລາຄາຕະຫຼາດ ໂດຍຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈລົດຈັກຍີ່ປຸ່ນມີສອງສະພາບດີສາມາດຊື້ ຫຼື ໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກມີສອງກັບບໍລິສັດຕໍ່ໄດ້.

ການກໍານົດວິງເງິນການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກ, ຄ່າງວດ ແລະ ໄລຍະເວລາ ການຜ່ອນຊໍາລະຈະຂຶ້ນກັບຄວາມສາມາດໃນການຊໍາລະຂອງລູກຄ້າເປັນຫຼັກໂດຍອີງຕາມອັດຕາເງິນດາວ ແລະ ລາຄາຂອງລົດຈັກແຕ່ລະລຸ້ນ-ຍີ່ຫໍ້. ປະຈຸບັນລູກຄ້າສາມາດໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈັກຜ່ານຕົວແທນຈໍາໜ່າຍລົດຈັກທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າພັນທະມິດກັບບໍລິສັດໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 70 ຮ້ານ ໃນນະຄອນຫຼວງ ແລະ ຕ່າງແຂວງທີ່ມີສໍານັກງານຂອງບໍລິສັດຕັ້ງຢູ່.

2) ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່

ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່ໃໝ່ ແລະ ມີສອງ ແຕ່ໃນປະຈຸບັນບໍລິສັດໄດ້ເນັ້ນການໃຫ້ບໍລິການການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່ມີສອງເປັນຫຼັກ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນປະເພດລົດເກັງ ແລະ ລົດກະບະ ໂດຍເນັ້ນຍີ່ຫໍ້ຈາກປະເທດຍີ່ປຸ່ນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຂອງຕະຫຼາດໄດ້ແກ່ TOYOTA, ISUZU, NISSAN ແລະ MAZDA ເປັນຕົ້ນ.

ການກໍານົດວິງເງິນການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່, ຄ່າງວດ ແລະ ໄລຍະເວລາ ການຜ່ອນຊໍາລະຈະຂຶ້ນກັບຄວາມສາມາດໃນການຊໍາລະຂອງລູກຄ້າເປັນຫຼັກ ໂດຍອີງຕາມອັດຕາເງິນດາວ, ລາຄາຂອງລົດໃຫຍ່ແຕ່ລະລຸ້ນ-ຍີ່ຫໍ້ ແລະ ສະພາບ - ອາຍຸການໃຊ້ງານ (ລົດໃຫຍ່ມີສອງ) ເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ຊຶ່ງລູກຄ້າສາມາດຜ່ອນຊໍາລະຄ່າງວດໄດ້ສູງສຸດ 60 ເດືອນ (5ປີ).

ການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່ມີສອງ, ບໍລິສັດຈະມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບຄຸນນະພາບຂອງຫຼັກຊັບສູງກວ່າ ຖ້າປຽບທຽບກັບການໃຫ້ບໍລິການລົດໃຫຍ່ໃໝ່, ດັ່ງນັ້ນ ບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ຄໍານຶງເຖິງບັດໃຈຫຼາຍດ້ານ ໃນການພິຈາລະນາອະນຸມັດເຊົ່າສິນເຊື້ອ ຊຶ່ງໄດ້ແກ່ ສະພາບ ແລະ ອາຍຸການໃຊ້ງານຂອງລົດ, ລາຄາລົດອ້າງອີງໃນຕະຫຼາດລົດໃຫຍ່ມີສອງ ແລະ ການກວດສອບຫຼັກຖານທະບຽນລົດໃຫຍ່ ເປັນຕົ້ນ, ຈາກບັດໃຈດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ມີບຸກຄະລາກອນວິເຄາະສິນເຊື້ອທີ່ມີປະສົບການໃນການກວດສອບສະພາບ ແລະ ລາຄາຂອງລົດໃຫຍ່ມີສອງເປັນຢ່າງດີເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍ່ເຮັດໜ້າທີ່ຊ່ວຍກວດກາຄຸນນະພາບລົດໃຫຍ່ຊ່ວຍລູກຄ້າ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າໄດ້ລົດໃຫຍ່ມີສອງທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເປັນການຍົກລະດັບການບໍລິການລົດໃຫຍ່ມີສອງຂອງບໍລິສັດໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

3) ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື່ອຄືນໃໝ່ (Refinance)

ນອກຈາກການໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື່ອລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ແລ້ວ ບໍລິສັດຍັງເປີດໃຫ້ມີບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື່ອຄືນໃໝ່ ຊຶ່ງໃນເບື້ອງຕົ້ນບໍລິສັດຈະໃຫ້ບໍລິການແກ່ປະເພດລົດໃຫຍ່ກ່ອນ ຊຶ່ງໄດ້ເລີ່ມໃນຊ່ວງປີ 2018 ເປັນຕົ້ນມາເພື່ອເປັນການທົດລອງຕະຫຼາດ ແລະ ສຶກສາພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ຊຶ່ງຈະມີແຜນຈະຂະຫຍາຍໄປສູ່ລົດຈັກໃນຕໍ່ໜ້າ ໂດຍລູກຄ້າສາມາດນຳລົດຂອງຕົນມາເຮັດການຂໍສິນເຊື່ອຄືນໃໝ່ເພື່ອຮັບເງິນ ຫຼື ຂໍໃຊ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື່ອເພື່ອເຮັດສັນຍາ ໃໝ່ກັບບໍລິສັດເພື່ອຂໍລົບລ້າງສັນຍາເກົ່າຈາກບໍລິສັດເຊົ່າສິນເຊື່ອອື່ນ ໂດຍຈະຕ້ອງມີການລະບຸຊັດເຈນເຖິງວັດຖຸປະສົງຂອງການ **Refinance** ຊຶ່ງບໍລິສັດຈະດຳເນີນການຕີມູນຄ່າລົດຕາມນະໂຍບາຍຂອງບໍລິສັດ ສ່ວນຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານຕ່າງໆ ແມ່ນຈະຄືກັນກັບການເຊົ່າສິນເຊື່ອປະເພດອື່ນໆ.

4. ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ການດຳເນີນງານ

4.1. ໃບລາຍງານການເງິນ

ບົດສະຫຼຸບຂອງບົດລາຍງານການເງິນທີ່ກວດສອບ

ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການສະເໜີ ຂາຍຮຸ້ນສາທາລະນະເບື້ອງຕົ້ນສະບັບເລກທີ 05 / ລບ, ລົງວັນທີ 28 ມັງກອນ 2019 ຂອງບໍລິສັດ LSCO ເຊິ່ງລະບຸວ່າບໍລິສັດຕ້ອງໄດ້ອອກໃບລາຍງານການເງິນການກວດສອບປະ ຈຳ ປີໂດຍ ຜູ້ກວດສອບພາຍນອກເຊິ່ງໄດ້ຮັບຮອງຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຄະນະກຳມະການຫຼັກຊັບລາວ. ໃບລາຍງານການເງິນໃນທ້າຍປີ 2019 ໄດ້ຖືກກວດສອບໂດຍຜູ້ກວດສອບພາຍນອກທີ່ໃຫ້ຄວາມເຫັນແບບບໍ່ມີເງື່ອນໄຂດັ່ງທີ່ໄດ້ລາຍງານຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ບົດສະຫຼຸບ ຂອງ ເອກະສານລາຍງານການເງິນທີ່ກວດສອບແລ້ວ

ໃບລາຍງານການເງິນທີ່ກວດສອບແລ້ວ	ໃບລາຍງານການເງິນສຳລັບ ປີ 2019
ຜູ້ກວດສອບພາຍນອກ	ບໍລິສັດ ເອີນ & ຍັງ ຈຳກັດ ທີ່ຖືຮັບຮອງ ໂດຍ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຫຼັກຊັບ
ຄຳເຫັນຂອງກວດສອບພາຍນອກ	ຄວາມເຫັນແບບບໍ່ມີເງື່ອນ. ໃນຄຳເຫັນຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ, ເອກະສານລາຍງານການເງິນຂອງບໍລິສັດ ນະວັນທີ 31 ທັນວາ 2018 ໄດ້ຖືກກະກຽມຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍການບັນຊີທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນບົດອະທິບາຍເລກທີ 2 ຂອງເອກະສານລາຍງານການເງິນ.

4.2 ຕາຕະລາງສະຫຼຸບສັງລວມເອກະສານລາຍງານການເງິນແລະຜົນການດຳເນີນງານ

4.2.1 ໃບດຸ່ນດ່ຽງ

Balance sheet	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ຊັບສິນ				
ຊັບສິນໝູນວຽນ				
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ	111,349	14.75%	336,866	34.18%
ເງິນຝາກຢູ່ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ("ທຫລ")	1,667	0.22%	1,667	0.17%
ໜີ້ຕ້ອງຮັບການເຊົ່າຊື້ – ສ່ວນທີ່ໝູນວຽນ	320,232	42.42%	296,846	30.12%
ຊັບສິນອື່ນໆ	34,145	4.85%	19,815	2.01%
ລວມຊັບສິນໝູນວຽນ	467,393	61.92%	655,194	66.47%
ຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ				
ໜີ້ຕ້ອງຮັບການເຊົ່າຊື້ – ສ່ວນທີ່ບໍ່ໝູນວຽນ	275,005	36.43%	327,490	33.22%
ເງິນກູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	10,040	1.33%	-	0.00%
ຊັບສິມບັດ ແລະ ອຸປະກອນ	2314	0.31%	2,714	0.28%
ຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນອື່ນໆ	88	0.01%	292	0.03%
ລວມຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ	287,447	38.08%	330,496	33.53%
ລວມຊັບສິນ	754,840	100%	985,690	100.00%
ໜີ້ສິນ				
ໜີ້ສິນໝູນວຽນ				
ພັນທະທາງກົດໝາຍ	54,475	7.22%	75,855	7.70%
ເງິນກູ້ຢືມໄລຍະສັ້ນ	-	0.00%	5,813	0.59%
ໜີ້ສິນອື່ນໆ	2,935	0.39%	2,843	0.29%
ລວມໜີ້ສິນໝູນວຽນ	57,410	7.61%	84,511	8.57%
ໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ				
ເງິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວ	506,867	67.15%	501,169	50.84%
ໜີ້ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	46,632	6.18%	6,357	0.64%
ລວມໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ	553,499	73.33%	507,526	51.49%
ລວມໜີ້ສິນ	610,908	80.93%	592,037	60.06%

ທຶນ				
ທຶນຈົດທະບຽນທີ່ຖອກແລ້ວ	24,120	3.20%	30,150	3.06%
ສ່ວນຕ່າງມູນຄ່າຮຸ້ນ	-	0.00%	155,498	15.78%
ທຶນອື່ນໆ	290	0.04%	290	0.03%
ກຳໄລສະສົມ	119,521	15.83%	207,715	21.07%
ລວມທຶນ	143,932	19.07%	393,653	39.94%
ລວມໜີ້ສິນ ແລະ ທຶນ	754,840	100%	985,690	100.00%

4.2.2 ໃບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບ

ໃບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ລາຍຮັບດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ	215,132	302.03%	255,931	290.19%
ດອກເບ້ຍອື່ນໆ ແລະ ລາຍຮັບທີ່ຄ້າຍຄືກັນ	8,015	11.25%	6,513	7.38%
ລາຍຈ່າຍດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍນຳໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ	(37,410)	-52.52%	(15,886)	-18.01%
ລາຍຮັບດອກເບ້ຍສຸດທິ	185,738	260.76%	246,558	279.57%
ລາຍຮັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່ານາຍໜ້າ	-	0.00%	-	0.00%
ລາຍຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່ານາຍໜ້າ	(11,385)	-15.98%	(11,097)	-12.58%
ລາຍຮັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່ານາຍໜ້າສຸດທິ	(11,385)	-15.98%	(11,097)	-12.58%
ກຳໄລ/(ຂາດທຶນ)ຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນສຸດທິ	(16,427)	-23.06%	5,993	6.80%
ລາຍຮັບ/(ລາຍຈ່າຍ) ຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ	(156)	-0.22%	9,372	10.63%
ລວມລາຍຮັບຈາກການດຳເນີນງານ	157,770	221.50%	250,826	284.41%
ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍເງິນແຮສຳລັບຄ່າເສື່ອມໜີ້ເສຍ	6,283	8.82%	(37,925)	-43.00%
ລາຍຮັບຈາກການດຳເນີນງານສຸດທິ	164,052	230.32%	212,901	241.40%
ລາຍຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜະລິດກຸນ	(33,703)	-47.32%	(38,611)	-43.78%
ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ່ຽນຂອງຊັບສົມບັດ ແລະ ອຸປະກອນ	(1,083)	-1.52%	(1,343)	-1.52%
ລາຍຈ່າຍຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ	(32,221)	-45.24%	(46,565)	-52.80%

ລວມລາຍຈ່າຍຈາກການດຳເນີນງານ	(67,007)	-94.07%	(86,519)	-98.10%
ກຳໄລກ່ອນອາກອນ	97,045	136.25%	126,382	143.30%
ລາຍຈ່າຍອາກອນກຳໄລໃນປີ	(25,817)	-36.25%	(38,189)	-43.30%
ກຳໄລສຸດທິພາຍໃນປີ	71,228	100.00%	88,193	100.00%
ລາຍຮັບນອກການທຸລະກິດອື່ນໆ	-		-	
ລວມກຳໄລນອກການທຸລະກິດອື່ນໆພາຍໃນປີ	71,228	100.00%	88,193	100.00%

4.2.3 ໃບລາຍງານກະແສເງິນສົດ

Cash flow statement	31 Dec 2018	31 Dec 2019
	Million LAK	Million LAK
ກິດຈະກຳການດຳເນີນງານ		
ກຳໄລກ່ອນອາກອນ	97,045	126,381
<i>ດັດແກ້ສຳລັບ:</i>	-	
ຄ່າຫຼຸ້ຍຫ້ຽນ ແລະ ຄ່າເສື່ອມມູນຄ່າ	1,083	1,343
ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍເຮສຳລັບຄ່າເສື່ອມໜີ້ເສຍ	(6,283)	37,925
ຊັບສິນພວມກຳສ້າງທີ່ໄດ້ສະສາງອອກແລ້ວ	3,611	
ສະສາງເງິນລ່ວງໜ້າໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	-	14,539
ສະສາງເງິນກູ້	-	(9,011)
ຂາດທຶນ ສຸດທິຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນ	16,427	12,797
<i>ສ່ວນປ່ຽນແປງໃນຊັບສິນການດຳເນີນງານ</i>		
ການປ່ຽນແປງສຸດທິໃນໜີ້ຕ້ອງຮັບຈາກການເຊົ່າຊື້	(44,499)	(56,063)
ການປ່ຽນແປງສຸດທິໃນເງິນກູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	(1,497)	10,040
ການປ່ຽນແປງສຸດທິໃນ ຊັບສິນອື່ນໆ	(18,811)	(413)
<i>ສ່ວນປ່ຽນແປງໃນໜີ້ສິນການດຳເນີນງານ</i>		
ການປ່ຽນແປງສຸດທິໃນໜີ້ຕ້ອງສິ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	(1,763)	(40,275)
ການປ່ຽນແປງສຸດທິໃນໜີ້ສິນອື່ນໆ	40,525	(33,424)

ກະແສເງິນສົດສຸດທິ ຈາກກິດຈະກຳການດຳເນີນງານ	85,838	63,839
ກິດຈະກຳການລົງທຶນ		
ການຊື້ຊັບສົມບັດ ແລະ ອຸປະກອນ	(845)	(1,743)
ກະແສເງິນສົດສຸດທິ ໃຊ້ໃນກິດຈະກຳການລົງທຶນ	(845)	(1,743)
ກິດຈະກຳທາງການເງິນ		
ການປະກອບທຶນ ແລະ ອອກຮຸ້ນ	-	161,528
ທີ່ເປີກຖອນ	2,483	8,600
ຊຳລະຄືນເງິນກູ້	(103,369)	(6,707)
ກະແສເງິນສົດສຸດທິຈາກ/(ໃຊ້ໃນ) ກິດຈະກຳທາງການເງິນ	(100,887)	163,421
ການປ່ຽນແປງສຸດທິ ຂອງເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ	(15,894)	225,518
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດໃນຕົ້ນປີ	127,243	111,349
ຜົນກະທົບຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນ	-	-
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດໃນທ້າຍປີ	111,349	336,866

4.2.4 ອັດຕາສ່ວນການເງິນທີ່ສຳຄັນ

ອັດຕາສ່ວນ	ຫົວໜ່ວຍ	2018	2019
ອັດຕາສ່ວນສະແດງຄວາມສາມາດໃນການຫາກຳໄລ			
ອັດຕາດອກເບ້ຍຮັບ	%	36.14	40.99
ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ	%	31.94	33.60
ອັດຕາຜົນຕອບແທນຜູ້ຖືຮຸ້ນ	%	49.49	22.40
ອັດຕາສ່ວນສະແດງປະສິດທິພາບໃນການດຳເນີນງານ			
ອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກຊັບສິນ	%	9.44	8.95
ອັດຕາການໝູນຂອງຊັບສິນ	ເລກ	0.30	0.3
ອັດຕາສ່ວນນະໂຍບາຍວິເຄາະທາງການເງິນ			
ໜີ້ສິນຕໍ່ອັດຕາສ່ວນຮຸ້ນ	ເລກ	4.24	1.50
ການເງິນການໃຫ້ເຊົ່າເຜື້ອກູ້ຢືມ	%	1.17	1.23
ອັດຕາສ່ວນການຈ່າຍເງິນປັນຜົນ	%	N/A	

4.2.5 ການວິເຄາະດ້ານການເງິນແລະຜົນງານທີ່ຜ່ານມາ

ບໍລິສັດ ລາວອາຊຽນ ເຊົ່າສິນເຊື້ອ ມະຫາຊົນ ໄດ້ໃຫ້ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອ ລົດຈັກ, ລົດໃຫຍ່ ແລະ ບໍລິການເຊົ່າສິນເຊື້ອຄືນໃໝ່ ໂດຍ ເນັ້ນຢື້ທີ່ລົດຈາກປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຊຶ່ງປະຈຸບັນໄດ້ໃຫ້ບໍລິການໃນພື້ນທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ, ບໍລິຄໍາໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລາວັນ ແລະ ຈໍາປາສັກ ຊຶ່ງມີຮ້ານຕົວແທນຈໍາໜ່າຍລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າພັນທະມິດຮ່ວມກັນ ກັບບໍລິສັດ ຫຼາຍກວ່າ 100 ຮ້ານ.

ກຸ່ມລູກຄ້າເປົ້າໝາຍຂອງບໍລິສັດໄດ້ແກ່ລູກຄ້າລາຍຢ່ອຍທົ່ວໄປ ທີ່ມີລາຍໄດ້ໜ້ອຍ ແລະ ມີອາຊີບເປັນຫຼັກແຫຼ່ງທີ່ມີລາຍຮັບທີ່ແນ່ນອນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນພະນັກງານເອກະຊົນ, ພະນັກງານລັດ, ຊາວຄ້າຂາຍ ແລະ ຮັບເໝົາທົ່ວໄປ ທີ່ຕ້ອງການຊື້ລົດດ້ວຍການຜ່ອນຊໍາລະ. ການກໍານົດວິງເງິນການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດ, ຄ່າງວດ ແລະ ໄລຍະເວລາ ການຜ່ອນຊໍາລະຈະຂຶ້ນກັບຄວາມສາມາດໃນການຊໍາລະຂອງລູກຄ້າເປັນຫຼັກ ໂດຍອີງຕາມອັດຕາເງິນດາວ, ລາຄາຂອງລົດແຕ່ລະລຸ້ນ-ຍີ່ຫໍ້ ແລະ ສະພາບ - ອາຍຸການໃຊ້ງານ ເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ຊຶ່ງລູກຄ້າສາມາດຜ່ອນຊໍາລະຄ່າລົດ ແຕ່ 6 ເຖິງ 60 ເດືອນ.

ຕໍ່ກັບການປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການເຊົ່າສິນເຊື້ອທີ່ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້ນັ້ນ, ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການກໍານົດໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາ ແລະ ການກວດສອບຂໍ້ມູນຂອງລູກຄ້າຢ່າງເຄັ່ງຄັດຊຶ່ງພະນັກງານຈະຕ້ອງໄດ້ລົງໄປເຖິງບ້ານຂອງລູກຄ້າເພື່ອກວດສອບຂໍ້ມູນຕາມທີ່ໃຫ້ໄວ້ ພ້ອມກັບກວດສອບປະຫວັດຂອງລູກຄ້າຜ່ານນາຍບ້ານ, ລະບົບຖານຂໍ້ມູນຂອງບໍລິສັດ (ຖ້າເປັນລູກຄ້າເກົ່າ) ແລະ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນໃນ ສປປ ລາວ (CIB). ບໍລິສັດໄດ້ກໍານົດໃນການເຮັດສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອທຸກຄັ້ງຕ້ອງມີຜູ້ຄ້າປະກັນຮ່ວມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນກໍລະນີທີ່ລູກຄ້າບໍ່ສາມາດຊໍາລະຄ່າງວດໄດ້ຕາມສັນຍາ. ນອກຈາກນີ້, ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ລະບົບ ການບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ລະບົບລາຍງານລູກໜີ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໂດຍມີການກໍານົດການຈັດຊື້ໜີ້ຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຮູ້ສະພາບຕົວຈິງຂອງຄຸນນະພາບສິນເຊື້ອຂອງບໍລິສັດ. ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ ກໍ່ຍັງມີບັດໃຈອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ການກໍານົດເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍເຊົ່າສິນເຊື້ອຢ່າງເໝາະສົມ, ປະເພດລົດ, ການກໍານົດອັດຕາເງິນດາວ ແລະ ໄລຍະເວລາການຜ່ອນຊໍາລະທີ່ເໝາະສົມ, ພ້ອມກັບມີນະໂຍບາຍພິເສດແກ່ພະນັກງານທີ່ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍພິຈາລະນາເກນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງລູກໜີ້. ຊຶ່ງບັດໃຈເຫຼົ່ານັ້ນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບໍລິສັດສາມາດປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວໄດ້.

ຜ່ານການດໍາເນີນທຸລະກິດໃນຊ່ວງທີ່ຜ່ານມາ ສາມາດອະທິບາຍ ແລະ ວິເຄາະຜົນການດໍາເນີນງານ ແລະ ຖານະທາງດ້ານການເງິນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

4.2.6 ຜົນການດຳເນີນງານ

1) ລາຍໄດ້

ໃບລາຍງານຜົນການດຳເນີນງານ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ລາຍຮັບດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ	215,132	96.41%	255,931	92.12%
ລາຍຮັບດອກເບ້ຍອື່ນໆ ແລະ ລາຍຮັບທີ່ຄ້າຍຄືກັນ	8,015	3.59%	6,513	2.34%
ລາຍຮັບຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນ	-	-	5,993	2.16%
ລາຍຮັບຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ	-	-	9,372	3.37%
ລວມລາຍຮັບ	223,147	100.00%	277,809	100.00%

ໃນລາຍງານຜົນການດຳເນີນງານ ບໍລິສັດໄດ້ລາຍງານລາຍຮັບທັງໝົດ ປະກອບດ້ວຍ: ລາຍຮັບດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ, ລາຍຮັບດອກເບ້ຍ ແລະ ລາຍຮັບຄ້າຍຄືກັນອື່ນໆ, ກຳໄລຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນສຸດທິ ແລະ ລາຍຮັບຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ. ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີລວມລາຍຮັບເທົ່າກັບ 223,147 ລ້ານກີບ ແລະ 277,809 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ໂດຍລາຍຮັບຕົ້ນຕໍແມ່ນມາຈາກລາຍຮັບດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງຊຶ່ງກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າ 90%.

ລາຍຮັບດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 215,132 ລ້ານກີບ ແລະ 255,931 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 96,41% ແລະ 92,12% ຂອງລາຍຮັບລວມຕາມລຳດັບ ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບດັ່ງກ່າວເພີ່ມຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດ ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍ ການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອ ແລະ ສົ່ງເສີມການຕະຫຼາດຫຼາຍຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ການເພີ່ມຮ້ານຄ້າຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າຜັນທະມິດ, ການຂະຫຍາຍສາຂາໄປຕ່າງແຂວງ, ອອກແບບຜະລິດຕະຜົນເຊົ່າສິນເຊື່ອລົດໃຫ້ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກຳນົດອັດຕາການວາງເງິນດາວ, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ໄລຍະເວລາຜ່ອນຊຳລະ. ພ້ອມກັນນັ້ນບໍລິສັດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອລົດໃຫຍ່ມີສອງເຜື້ອເພີ່ມຖານລູກຄ້າໃນກຸ່ມນີ້ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໄລຍະຜ່ານມາເຫັນວ່າໄດ້ຮັບການຕອບຮັບຈາກລູກຄ້າທີ່ມາໃຊ້ບໍລິການຂ້ອນຂ້າງດີ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໃນປີທີ່ຜ່ານມາ.

2) ລາຍຈ່າຍ

ໃບລາຍງານຜົນການດຳເນີນງານ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ລາຍຈ່າຍດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ	37,410	28.26%	15,886	10.49%
ລາຍຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່ານາຍໜ້າ	11,385	8.60%	11,097	7.33%
ຂາດທຶນຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນສຸດທິ	16,427	12.41%	-	0.00%
ການປ່ຽນແປງໃນເງິນແຮ່ສຳລັບການເສື່ອມມູນຄ່າໜີ້ເສຍ	-	-	37,925	25.05%
ລວມລາຍຈ່າຍຈາກການດຳເນີນງານ	67,007	50.62%	86,519	57.14%
ລາຍຈ່າຍຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ	156	0.12%	-	0.00%
ລວມລາຍຈ່າຍ	132,385	100.00%	151,427	100.00%

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີລາຍຈ່າຍລວມ ເທົ່າກັບ 132,385 ລ້ານກີບ ແລະ 151,427 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ຊຶ່ງເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອເພີ່ມຂຶ້ນ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ເຫັນວ່າສອດຄອງກັບລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີທີ່ຜ່ານມາ.

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ຕໍ່ກັບລາຍຈ່າຍດອກເບ້ຍທີ່ຄິດໄລ່ ໂດຍໃຊ້ວິທີອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ແທ້ຈິງ ເທົ່າກັບ 37,410 ລ້ານກີບ ແລະ 15,886 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 28,26% ແລະ 10,49% ຂອງລາຍຈ່າຍລວມຕາມລຳດັບ

ລາຍຈ່າຍການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດໃນລາຍງານການເງິນ ໃນນັ້ນປະກອບມີ: ລາຍຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ພະນັກງານ, ຄ່າຫຼັຍທຽນຂອງຊັບສົມບັດ ແລະ ອຸປະກອນ ແລະ ລາຍຈ່າຍຈາກການດຳເນີນງານອື່ນໆ, ບໍລິສັດມີລາຍຈ່າຍການດຳເນີນງານ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 67,007 ລ້ານກີບ ແລະ 86,519 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 50,62% ແລະ 57,14% ຂອງລວມລາຍຈ່າຍ ຕາມລຳດັບ ເຫັນວ່າມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການຂະຫຍາຍສາຂາ, ເພີ່ມບຸກຄະລາກອນ, ເຄື່ອງໃຊ້ສຳນັກງານ ແລະ ການສົ່ງເສີມການຕະຫຼາດ ເຮັດໃຫ້ລາຍຈ່າຍໃນສ່ວນນີ້ເພີ່ມຂຶ້ນຕາມການຂະຫຍາຍຕົວ ທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດ.

3) ກຳໄລສຸດທິ ແລະ ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ

ອັດຕາ	ຫົວໜ່ວຍ	2018	2019
ລວມລາຍຮັບ	ລ້ານກີບ	223,147	255,931
ກຳໄລສຸດທິ	ລ້ານກີບ	71,228	88,193
ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ	%	31.94%	34.46%

ໃນປີ 2017 ແລະ 2018 ບໍລິສັດມີກຳໄລສຸດທິ ເທົ່າກັບ 71,228 ລ້ານກີບ ແລະ 88,193 ລ້ານກີບ ຫຼື ຄິດເປັນອັດຕາກຳໄລສຸດທິ ເທົ່າກັບ 31,94% ແລະ 34,46% ຕາມລຳດັບ, ສັງເກດເຫັນວ່າ ໃນປີ 2015 ເປັນປີທີ່ບໍລິສັດເລີ່ມຕົ້ນໄດ້ໃຫ້ບໍລິການຊຶ່ງເປັນໄລຍະການລົງທຶນໃນປີທຳອິດໃນການບຸກຕະຫຼາດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການສົ່ງເສີມການຕະຫຼາດ ແລະ ການບໍລິຫານງານເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍ ເພື່ອເປັນການສ້າງຖານລູກຄ້າໃນໄລຍະທຳອິດ ເຮັດໃຫ້ກຳໄລສຸດທິຂອງບໍລິສັດຕິດລົບ 17,273 ລ້ານກີບ. ຜົນກຳໄລສຸດທິຂອງບໍລິສັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາຍ້ອນວິທີການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ມີປະສິດຕິພາບ ແລະ ຍຸດທະສາດວິທີການແຂ່ງຂັນຂອງບໍລິສັດ: ແມ່ນການເພີ່ມຮ້ານຕົວແທນຈຳໜ່າຍລົດທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າພັນທະມິດກັບບໍລິສັດ, ອອກແບບຜະລິດຕະພັນເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫ້ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ, ມີການຂະຫຍາຍການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດໃຫຍ່ມີສອງຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອເພີ່ມຖານລູກຄ້າໃນກຸ່ມນີ້ ແລະ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການ ເພີ່ມສາຂາຕ່າງແຂວງຄື: ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລາວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ ເພື່ອເພີ່ມຊ່ອງທາງການເຂົ້າເຖິງລູກຄ້າໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

4.3 ຖານະການເງິນຂອງບໍລິສັດ

4.3.1 ຊັບສິນ

ໃບສະແດງຖານະທາງການເງິນ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ຊັບສິນ				
ຊັບສິນໝູນວຽນ				
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ	111,349	14.75%	336,866	34.18%
ເງິນຝາກຢູ່ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ທຫລ)	1,667	0.22%	1,667	0.17%
ໜີ້ຕ້ອງຮັບການເຊົ່າຊື້-ສ່ວນທີ່ໝູນວຽນ	320,232	42.42%	296,846	30.12%
ຊັບສິນອື່ນໆ	34,145	4.85%	19,815	2.01%

ລວມຊັບສິນໝູນວຽນ	467,393	61.92%	655,194	66.47%
ຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ				
ໜີ້ຕ້ອງຮັບການເຊົ່າຊື້-ສ່ວນທີ່ບໍ່ໝູນວຽນ	275,005	36.43%	327,490	33.22%
ເງິນກູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	10,040	1.33%	-	0.00%
ຊັບສິມບັດ ແລະ ອຸປະກອນ	2,314	0.31%	2,714	0.28%
ຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນອື່ນໆ	88	0.01%	292	0.03%
ລວມຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ	287,447	38.08%	330,496	33.53%
ລວມຊັບສິນ	754,840	100.00%	985,690	100.00%

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດ ມີຊັບສິນທັງໝົດ ເທົ່າກັບ 754,840 ລ້ານກີບ ແລະ 985,690 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ໃນນັ້ນລາຍການຊັບສິນຫຼັກແມ່ນໄດ້ແກ່ລາຍການໜີ້ຕ້ອງຮັບການເຊົ່າຊື້ ສ່ວນທີ່ໝູນວຽນ ແລະ ບໍ່ໝູນວຽນ ລວມກັນ ເທົ່າກັບ 595,237 ລ້ານກີບ ແລະ 624,336 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 78,86% ແລະ 63,34% ຕໍ່ຊັບສິນລວມ ຕາມລຳດັບ ເຫັນວ່າຊັບສິນລວມບໍລິສັດມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນບໍລິສັດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອເພີ່ມຂຶ້ນໃນ ໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ກ. ຊັບສິນໝູນວຽນ

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີຊັບສິນໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 467,393 ລ້ານກີບ ແລະ 655,194 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 61,92% ແລະ 66,47% ຂອງສິນຊັບລວມຕາມລຳດັບ ຊຶ່ງເຫັນວ່າຊັບສິນໝູນວຽນມີການເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ໂດຍຊັບສິນໝູນວຽນຫຼັກທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນແມ່ນໄດ້ແກ່ ໜີ້ຕ້ອງຮັບຈາກການໃຫ້ເຊົ່າຊື້-ສ່ວນທີ່ໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 320,232 ລ້ານກີບ ແລະ 296,846 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 42,42% ແລະ 30,12% ຕໍ່ຊັບສິນລວມ ຕາມລຳດັບ.

ລາຍການ ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ ຂອງບໍລິສັດ ປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ111,349 ລ້ານກີບ 336,866 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ສາເຫດທີ່ເງິນສົດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 2019 ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດ ຕ້ອງໄດ້ສຳຮອງເງິນສົດເພື່ອ ກະກຽມຂະຫຍາຍສາຂາ ແລະ ຂະຫຍາຍວົງເງິນໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື່ອ ພາຍໃນປີ 2020 ໂດຍສະເພາະແມ່ນແຂວງທີ່ມີທ່າແຮງຊຶ່ງ ບໍລິສັດໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຂະຫຍາຍສາຂາຈາກກົມຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຄື: ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລາວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ. ຍິ່ງໄປ ກວ່ານັ້ນ, ບໍລິສັດ ໄດ້ຮັບເປັນເງິນສົດຈາກການສະເໜີຂາຍຫຸ້ນໃນປີ 2019.

ຂ. ຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດ ມີຊັບສິນບໍ່ໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 287,447 ລ້ານກີບ ແລະ 330,496 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 38,08% ແລະ 33,53% ເມື່ອທຽບກັບຊັບສິນລວມ ຕາມລຳດັບ . ຊຶ່ງໃນນັ້ນມີຊັບສິນທີ່ເປັນລາຍການຫຼັກ

ໄດ້ແກ່ ລາຍການໜີ້ຕ້ອງຮັບຈາກການໃຫ້ເຊົ່າຊື້-ສ່ວນທີ່ບໍ່ໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 275,005 ລ້ານກີບ ແລະ 327,490 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 36,43% ແລະ 33,22% ເມື່ອທຽບກັບຊັບສິນລວມ ຕາມລຳດັບ ໂດຍລາຍການນີ້ແມ່ນມາຈາກການຈັດສັນຕາມລູກໜີ້ທີ່ມີອາຍຸສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື່ອຫຼາຍກວ່າ 1 ປີ.

4.3.2 ໜີ້ສິນທັງໝົດ

ໃບສະແດງຖານະທາງການເງິນ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
ໜີ້ສິນ				
ໜີ້ສິນໝູນວຽນ				
ຜັນທະທາງກົດໝາຍ	54,475	8.92%	75,855	12.81%
ການກູ້ຢືມໄລຍະສັ້ນ	-	0.00%	5,813	0.98%
ໜີ້ສິນອື່ນໆ	2,935	0.48%	2,843	0.48%
ລວມໜີ້ສິນໝູນວຽນ	57,410	9.40%	84,511	14.27%
ໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ				
ການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວ	506,867	82.97%	501,169	84.65%
ໜີ້ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	46,632	7.63%	6,357	1.07%
ລວມໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ	553,499	90.60%	507,526	85.73%
ລວມໜີ້ສິນ	610,908	100.00%	592,037	100.00%

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດ ມີໜີ້ສິນລວມ ເທົ່າກັບ 610,908 ລ້ານກີບ ແລະ 592,037 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 80,93% ແລະ 60,06% ຂອງຊັບສິນລວມຕາມລຳດັບ ໃນນັ້ນ ແມ່ນລາຍການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວຊຶ່ງເປັນລາຍການຫຼັກ ເທົ່າກັບ 506,867 ລ້ານກີບ ແລະ 501,169 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 82,97 % ແລະ 84,65% ຂອງໜີ້ສິນລວມຕາມລຳດັບ.

ກ. ໜີ້ສິນໝູນວຽນ

ໃນ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີ ໜີ້ສິນໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 57,410 ລ້ານກີບ ແລະ 84,511 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 9,40% ແລະ 14,27% ຂອງລວມໜີ້ສິນ ຕາມລຳດັບ ຊຶ່ງເຫັນວ່າ ໜີ້ສິນໝູນວຽນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກລາຍການ ຜັນທະທາງກົດໝາຍທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນນັ້ນລາຍການຫຼັກແມ່ນ ລາຍການອາກອນທີ່ຫັກຈາກຜູ້ຮັບເໝົາຕ່າງປະເທດ ແລະ ອາກອນກຳໄລ ທີ່ຕ່າງຈ່າຍຂອງປີ 2019 ທີ່ຜ່ານມາ.

ຂ. ໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ

ບໍລິສັດມີໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນໃນລາຍງານການເງິນ ຊຶ່ງປະກອບມີ ການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວ ແລະ ໜີ້ຕ້ອງສິ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີໜີ້ສິນບໍ່ໝູນວຽນ ເທົ່າກັບ 553,499 ລ້ານກີບ ແລະ 507,526 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 90,60% ແລະ 85,73% ຂອງລວມໜີ້ສິນ ຕາມລຳດັບ. ໃນນັ້ນ ແມ່ນລາຍການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວຊຶ່ງເປັນລາຍການຫຼັກ ເທົ່າກັບ 506,867 ລ້ານກີບ ແລະ 501,169 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 82,97% ແລະ 84,65% ຂອງໜີ້ສິນລວມຕາມລຳດັບ. ຊຶ່ງເຫັນວ່າ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເນື່ອງຈາກບໍລິສັດໄດ້ກູ້ຢືມເງິນເພື່ອມາຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອຫຼາຍຂຶ້ນໃນປີທີ່ຜ່ານມາ.

4.3.3 ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຶນ

ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຶນ	31 ທັນວາ 2018		31 ທັນວາ 2019	
	ລ້ານ ກີບ	%	ລ້ານ ກີບ	%
1. ສ່ວນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ	143,932	20.64%	393,653	43.99%
2. ການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວ ແລະ ໜີ້ຕ້ອງສິ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	553,499	79.36%	501,169	56.01%
ລວມ	697,431	100.00%	894,822	100.00%

ບໍລິສັດມີແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງເງິນທຶນ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 697,431 ລ້ານກີບ ແລະ 894,822 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ຊຶ່ງໃນນັ້ນແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ເປັນລາຍການຫຼັກແມ່ນມາຈາກ ລາຍການ ການກູ້ຢືມໄລຍະຍາວ ແລະ ໜີ້ຕ້ອງສິ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເທົ່າກັບ 553,499 ລ້ານກີບ ແລະ 501,169 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 79,36% ແລະ 56,01% ຂອງ ແຫຼ່ງເງິນທຶນລວມຕາມລຳດັບ, ເຫັນວ່າມີການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຍ້ອນບໍລິສັດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດໄດ້ເລັ່ງເຫັນເຖິງທ່າແຮງໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຕະຫຼາດລົດພາຍໃນປະເທດ ຍັງມີສັກກະຍາພາບຫຼາຍ. ດັ່ງນັ້ນການກູ້ຢືມເງິນຈາກແຫຼ່ງດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາຈຶ່ງຖືເປັນທາງເລືອກ ແລະ ການສ້າງໂອກາດໃນການຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດຊຶ່ງໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຈາກຜົນການດຳເນີນງານຂອງບໍລິສັດຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ.

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີສ່ວນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ເທົ່າກັບ 143,932 ລ້ານກີບ ແລະ 393,653 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 20,64% ແລະ 43,99% ຂອງແຫຼ່ງເງິນທຶນຕາມລຳດັບ ເຫັນວ່າບໍລິສັດມີກຳໄລຈາກຜົນການດຳເນີນງານເພີ່ມຂຶ້ນຍ້ອນການປະຕິບັດຕາມແນວທາງການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງບໍລິສັດໄດ້ຮັບຜົນດີຂຶ້ນ ແລະ ຈາກການ ອອກຈຳໜ່າຍຮຸ້ນຄັ້ງທຳອິດ ໃນປີ 2019 ເຮັດໃຫ້ຮຸ້ນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນລະຫວ່າງປີ 2019.

4.4 ສະພາບຄ່ອງຂອງບໍລິສັດ

ໃບລາຍງານກະແສເງິນສົດ	31 ທັນວາ 2018	31 ທັນວາ 2019
	ລ້ານ ກີບ	ລ້ານ ກີບ
ກະແສເງິນສົດສຸດທິຈາກກິດຈະກຳການດຳເນີນງານ	85,838	63,839
ກະແສເງິນສົດສຸດທິ ໃຊ້ໃນກິດຈະກຳການລົງທຶນ	(845)	(1,743)
ກະແສເງິນສົດສຸດທິ ໃຊ້ໃນກິດຈະກຳການຈັດຫາເງິນ	(100,887)	163,421
ການປ່ຽນແປງສຸດທິ (ໃຊ້ໃນ)/ ຈາກສຸດທິຂອງເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ	(15,894)	225,517
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດ ໃນຕົ້ນປີ	127,243	111,349
ຜົນກະທົບຈາກອັດຕາແລກປ່ຽນ	-	-
ເງິນສົດ ແລະ ທຽບເທົ່າເງິນສົດໃນທ້າຍປີ	111,349	336,866

ການດຳເນີນທຸລະກິດການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດ ເຫັນວ່າລາຍໄດ້ຫຼັກຂອງບໍລິສັດຈະມາຈາກລາຍຮັບດອກເບ້ຍຈາກການເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດຈາກລູກຄ້າ ແລະ ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດບໍ່ແມ່ນສະຖາບັນການເງິນທີ່ສາມາດລະດົມທຶນຜ່ານຮູບແບບການຮັບຝາກເງິນໄດ້ ດັ່ງນັ້ນແຫຼ່ງເງິນທຶນຂອງບໍລິສັດທີ່ຈະນຳມາຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດ ຈຶ່ງມາຈາກ 2 ແຫຼ່ງຫຼັກໄດ້ແກ່ ສ່ວນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ ແລະ ຈາກການກູ້ຢືມ ດັ່ງນັ້ນເມື່ອບໍລິສັດມີການຂະຫຍາຍການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອລົດເພີ່ມຂຶ້ນ ກະແສເງິນສົດຈາກການດຳເນີນງານຈຶ່ງປະກົດເປັນຕົວເລກຄ່າລົບ (ຈ່າຍເງິນສົດຈຳນວນຫຼາຍເປັນຄ່າລົດ ແລ້ວຮັບເງິນສົດເປັນຄ່າງວດຕາມອາຍຸສັນຍາເຊົ່າສິນເຊື້ອ) ຊຶ່ງເປັນໄປຕາມລັກສະນະການດຳເນີນທຸລະກິດການໃຫ້ເຊົ່າສິນເຊື້ອປົກກະຕິ ຊຶ່ງຈະຖືກຊົດເຊີຍຈາກກະແສເງິນສົດຈາກການຈັດຫາເງິນເພື່ອສ້າງສະພາບຄ່ອງໃຫ້ແກ່ທຸລະກິດ.

ບໍລິສັດມີກະແສເງິນສົດຈາກການດຳເນີນງານສຸດທິ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 85,838 ລ້ານກີບ ແລະ 63,839 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ

ບໍລິສັດມີກະແສເງິນສົດຈາກການລົງທຶນສຸດທິ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ -845 ລ້ານກີບ ແລະ -1,743 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ເນື່ອງຈາກບໍລິສັດມີການລົງທຶນເພີ່ມໃນຊັບສົມບັດຄົງທີ່ເປັນຕົ້ນແມ່ນພາຫະນະຮັບໃຊ້, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ຫ້ອງການ ແລະ ສຳນັກງານ.

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີກະແສເງິນສົດຈາກກິດຈະກຳການຈັດຫາເງິນສຸດທິ ເທົ່າກັບ -100,887 ລ້ານກີບ ແລະ -163,421 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ ບໍລິສັດມີກະແສເງິນສົດໃນທາງບວກຈາກກິດຈະກຳການເງິນເນື່ອງຈາກ ການໄດ້ເງິນສົດຈາກອອກຈຳໜ່າຍຮຸ້ນຄັ້ງທຳອິດ ໃນປີ 2019.

ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ບໍລິສັດມີ ເງິນສົດ ແລະ ລາຍການທຽບເທົ່າເງິນສົດທ້າຍປີ ເທົ່າກັບ 111,349 ລ້ານກີບ ແລະ 336,866 ລ້ານກີບ ຕາມລຳດັບ, ໂດຍລວມແລ້ວ ເຫັນວ່າບໍລິສັດມີສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນທີ່ສາມາດບໍລິຫານຈັດການໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸລະກິດໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ.

4.5 ວິເຄາະອັດຕາສ່ວນທາງການເງິນທີ່ສຳຄັນ

ບໍລິສັດມີອັດຕາກຳໄລສຸດທິ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 31,94% ແລະ 33,06% ຕາມລຳດັບ ຖືເປັນອັດຕາສ່ວນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ຊຶ່ງສະແດງເຖິງບໍລິສັດມີຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລສູງຂຶ້ນ.

ບໍລິສັດມີອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກຊັບສິນ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເທົ່າກັບ 9,44% ແລະ 8,95% ຕາມລຳດັບ, ແລະ ອັດຕາໝູນຂອງຊັບສິນເທົ່າກັບ 0,29 ເທົ່າ ແລະ 0,26 ເທົ່າ ຕາມລຳດັບ. ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີໃນອັດຕາ ແລະ ວ່າປະສິດຕິພາບການດຳເນີນງານທີ່ສູງຫຼາຍ ເມື່ອທຽບກັບທຸລະກິດອື່ນໆ ໃນຂະແໜງດຽວກັນ

ຜູ້ອຳນວຍການ

ທ່ານນາງ. Risa Yamaguchi